

رد : مود شخب تانایب

- ت قلخ تی اغ ؛ ت فرعم : لوا لصف
- ناسنا ت قلخ زا هکئالم لاؤس ی سررب (فلا)
- تیدوبع ای ت فرعم : ت قلخ تی اغ : مود لصف
- یهلا ت فرعم راثآ و تی فیک : موس لصف
- ع ناوم و قرط ؛ یهلا ت فرعم هب لوص و ناکما : مراهچ لصف
- ءایصوا و ءایبنا ؛ یهلا ت فرعم و تیدوبع رهظم : مچنپ لصف

تیاغ؛ تفرعم: لوا لصف تقلخ

اما تاسا یا هدا س یلیخ لاؤس کی؟ هدیرفآ ار ام ارچ لاعتم یادخ؟ تسیچ ناسنا تقلخ یلصا فده [1] لاؤس نیای دایب رد تلفغ زا یسک ره؛ تسین اه یگداس نیای هب مه شباوج، تاسا مهم رایسب دوش یم حرطم شیاریب.

ردام؛ دنک یم هیرگ، دنک یم درد ششوگ هچب هک دنتفگ یم لوقعم دیتاسا زا یکی، دنک ظفح ادخ ادص قت اب ات دنزادنا یم نآ لخد یگیری دراد یم رب یطوقاً لثم دنک یم تسرد یزیچ کی دیآ یم نیای ضحم هب. دور یم شدای هیرگ دوش یم ادص نیای بلج شهجوت مه هچب، دنکب مارآ ار هچب، نآ ندروارد ار لاثم نیای، دنک یم هیرگ، دنک یم درد ششوگ هک دیآ یم شدای هرابود، نییپ دمآ ردام تسد هک یم ریدخت ار نامنهذ دنک یم لوغشم ار ام قت قت نیای اب تعیبط ردام: دنتفگ یم، دندز یم داتسا رد رس اه نیای زا میهاوخ یم میراد لاؤس ردقچ هک مینیب یم دش مارآ عاضوا هک نیای ضحم هب، دنک تاسا یبوخ لاثم یلیخ بخ؟ تسیچ یارب رمع نیای؟ اجنیای میدمآ ارچ؟ هدیرفآ ار ام ادخ ارچ؛ میروایب.

مشش و مچنپ، موس، مود تاسلج رد هک تاسا یبلاطم زا یخرب یروآدرگ و میظنت، ورشیپ نتم [1] دوجوم تادافا زا مچنپ لصف نیایپ رد. تاسا هدش هدافا تفت ناتسرهش رد ۱۳۹۶ لاس هیمطاف ربنم هدش زیامت هسورک اب هک میاهدرب هرهب زین ۱۳۹۱/ ۱۲/ ۱۶ خرومق هک رابم هروس ریسفت هسلج رد تاسا.

هڪ ئالم لاؤس ي سررب (فلا ناسنا ت قلخ زا

دنت فگ هڪ ئالم، لؤوا زور نامه مه لاؤس نى لن دؤب م هم

«**ةَفِيْلَخِ ضِرَالِا يِفْ لِعَاجِ يِّنِا َةَكُئِاَلْمَلَلِ كُبَّرَلِا قِ ذِاَوِ
نُحَنَوَءَامِدَلِا كُفَسَيَوِ اَهِيَفْ دِسْفِيْ نَمِ اَهِيَفْ لِعَجَتَا اُولِا قِ
1[نوملعت ال ام ملعأ يِّنِا لِقِ كَلِ سِدَقَنَوِ كُذَمَحَبُ حَبَسُن**»

مدأ ي نب مه اوخ يم نم هك درك مالعا ادخ «**ةَفِيْلَخِ ضِرَالِا يِفْ لِعَاجِ يِّنِا َةَكُئِاَلْمَلَلِ كُبَّرَلِا قِ ذِاَوِ**»
نارتعا ام ت قلخ هب هڪ ئالم هك يى اج اى. دن درك ضارتعا هڪ ئالم. م نى رفاى ب ار مدوخ ق فىلخ، ار
هچ و دنت فگ هچ اهنأ مى نى ب هك نى اى؟ مى شاب هت شان دن لاؤس ام دؤخ دنت شان لاؤس و دن درك
ت قلخ فده؟ هن اى مى نك يم ركف داد ار هڪ ئالم باوج لاعتم يادخ هك ي زىچ نأ هب ام اى؟ دندى نش
يمولع زا و، دعب و لبق زا دندى يم «**؟ءَامِدَلِا كُفَسَيَوِ اَهِيَفْ دِسْفِيْ نَمِ اَهِيَفْ لِعَجَتَا**»؟ تسىچ
دؤب هداد اهنأ هب لاعتم يادخ يا هزادنا ات هك

ال ام ملعأ ي نا: دن وادخ خ ساپ » نوملعت

دى ناد يمن امش مناد يم ي زىچ كى نم؛ هدا س يلى خ باوج «**نوملعت ال ام ملعأ يِّنِا لِقِ**»

هرطاخ

ت قلخ فده هب عجار دؤب يگرزب داتسا، يگ لاس هزون هدى ه دؤح دى اش دؤب ي نا وچون م اى دى يم مدى
ش نس هك يسك، نورى ب مى دمأ يتقو دؤب هدى نش ي زىچ كى شئاضتقا هب مه نم نس. درك تبخص
نم يلو تفر و تفگ وا. دشن عناق ناملد نى ا ما دن دومرف يى اه زىچ كى اقأ: تفگ دؤب رت شى ب نم زا
هك يسك ره هك مدوب ي باوج لابند اه تدم هك دى ا يم مدى، دؤب م هم مى رب يلى خ مدوب نس نأ رد هك
دوشب عناق و يى وگب وا هب ي ناوتب، دى ا يم شى پ شى رب لاؤس نى و تسادخ قولخم

نم رب رما يلى خ؛ مى وگ يمن امش ي رب ار شم زاول رگى هك دؤب هدى سر يى اج ات تسنا نى گنس لاؤس
سردم رد شدعب شل بق راب اهدص نم ار هفى رش ق اى نى - بئ اجع تسنا بئ اجع مى رك نأرق - دش تخس
هفى رش ق اى حبص، يگ بلط ق رج رد. دؤب هدرك موجه لاؤس نى هك ي لاجدب. ت دش رد ا ما مدوب هدى
يه اگ دندى يم شا هج لاعم تسنا دن مرد ضرى رم يه اگ، نكسم ي اود ا ما دؤب نم درد ي اود الصا مدناوخ يم
ذ ا هك هى ا نى هب مدى سر دوشب ل ح نم ي رب دى اب لاؤس نى هك ي لاجدب ت دش رد، دندى يم نكسم

نم هک تسه یلاؤس نامه نیا! بجع مدید هعقد کی، دندرک ضارتنعا هکئالم «هکئالم لکب رلاق یمن امش مناد یم یزیچ کی نم: دومرف لاعت م یادخ «نوم لعت الام ملعأ ینا»؟ دوب هچ باوج. مراد اما، دنز یم فرح یسک اب هک نیا لثم تسرد میرک نآرق هظحل نآ مریگ یم هاوگ ار ادخ. دیناد؟ مدرک قلخ ار وت ارچ نم یراد راک هچ! فوقوم یلوضف: دیوگ یم لاعت م یادخ: تفگ دز فرح یروج نیا. دش مامت، مدش مارا. یناد یم نوت هک مناد یم یزیچ کی نم، ی تسه هک ال ع ف

۱. یتاکسا باوج

بلطم یفرط زا و ممه فبات تشادن ءاضتقا ار اهزیچ یلیخ مه نم نس نوچ، یوقری یتاکسا باوج کی دوب نیگنس.

۲. یلح باوج

ملعأ ینا لاق» منیب یم متشگرب الاح، یگ بلط و باتک و ثحب و سرد تشذگ لاس تشه تفه یمن امش هک مناد یم یزیچ کی نم یراد راک هچ ینعی هک تسین یتاکسا باوج «نوم لعت الام طوبرم مه هب تایی، دیناوخب ار هی آ نیا زا دعب؛ تسای ققلخ تیاغ نایب نیع، تسای یلح باوج، دیناد جالع ناو نعب هک ینامرد، دهد یم یتاکسا باوج شی اچ رس مه نآرق مدیمه ف دعب اه لاس نم! بجع. تسای؟ تسیچ شباوج، هدرک هدافتسا نکسم ناو نعب نآ زا نآرق تسای بلطم

دینک شکرد دیرادن ار نآبات الصا ینعی؟ دیناد یم من امش هک هچ ینعی «نوم لعت الام ملعأ ینا» زا دیرادن ار شلمح بات امش هک مراد یمولع کی زونه اما ما هداد امش هب ادخ نم دیناد یم اهزیچ یلیخ؟ میوگ یم ار نیا نم اچک

ءامسا میلعت یارجام

میناوخب ار هی آ لابند

يَنُؤِيْبُنَا لَاقَفِ ءَكْئِالْمَلَا يَلَعُ مُهَضْرَعٌ مُثْ اَهْلُكَ ءَامَسْأَلَا مَدَا مَلَعَوُ
اَلْاِنْلَ مَلَعُ اَلْكَنْحَبُسْ اَوْلَاقُ * نِيْقِدَا صُ مُتْنُكَ نِ اِلْءَالُوْهُ ءَامَسْأَبْ
مُهْءَبُنَا مَدَا اَيْ لَاقُ * مُمِيْخْ لَ ا مُمِيْلَعُ لَ تَنْأَا كَنْ اِنَا اِنْتَمَلَعُ اَم
مَلَعَا ِيْنِ اِنْمُكَلْ لُقَا مَلَا لَاقُ مَهْءَامَسْأَبْ مُهْءَبُنَا اَمَلَفْ مَهْءَامَسْأَبْ
[2] نَوْمُتْ كَتْ مُتْنُكَ اَمَوَ نُوْدُبْتْ اَمُ مَلَعَا وُضْرَا لَ اَوْتَا وَا مَسْأَلَا بِيْعُ

هکئالم هک دوب ملع اپارس هک ار یهلا یمسأ [م] مه درک قلخ ار مدآ یتقو «اهلک ءامسأل امدآ ملع و» ای لاقف» دومرف میلعت دنک لمت دنات یم هک قولخم نیا هب، دننک شلمحت دن تسناوت یمن «مهئامسأب مهئبنا ممدآ

«ءالؤه ءامسأب ینوئبنا لاقف هکئالم لاقف» تسای ناحتما تقو الاح، میرادن یراک ال ع ف دننایک «مهضرع

نآرق رد مهم ریض عجرم

مهم یلیخ میرک نآرق هاگتسد رد تسه ریمضرعجرم اتدنچ :میوگ یم یگبلط یاه ثحب رد هشیمه درک هضرع ار ناشیا سپس :دیناوخب ار هیآ؛ درادن یعجرم هیآ دوخ رد تسا «مُه» ریمض نیمه یکی تسا دینایک ناشیا ،هکئالم رب

لخب هک ادخ «انتملَع امّال انلَمَلع ال کناحبُس اولاق ...ءالؤه ءامسأب ینوئبنا لاقف» مهئبنا مدآ ای لاق». میناد یمن ار نیا اما هداد ملع ام هب هدوب نکمم هک یا هزادنا ات ،درادن هنیاهب الاح مدآ یا ،مهملَع مدآ ای :دیوگ یمن ،هفیرش یآ اجنیا تسابیز یلیخ «مهئامسأب» «مهئبنا» تسا یرتالاب ماقم میلعت ،نک میلعت

یم راک هچ ،نیا هدب ربخ :دنیوگ یم امش هب راب کی ،یرتویپماک یلیابوم الثم دیآ یم یهاگتسد ،تسا نداد ربخ زا رتالاب یلیخ شزومآ ؟تسا ربخ هچ نیا لد رد هدب شزومآ :دنیوگ یم راب کی ؟دنک «مهئبنا مدآ ای» :دومرف ادخ اذل دنتشادن ار نآ بات اه نآ دنک میلعت هکئالم هب تسناوت یمن مدآ ینک لقتنم اه نآ هب یناوت یمن ار مدرک وت هب نم هک یمیلعت ،هدب ربخ طقف

و تاومسلاب بیغ ملعأ : «نوملعت ال ام ملعأ» «ضرالآ»

یادخ هک دندید و داد ربخ هکئالم هب مدآ یتقو «مهئامسأب مهئبنا املف» :تساجنیا یلّح باوج ال ام ملعأ یّنا» لّمح نآ هب دیدرگرب الاح :-تفگ لاعت م یادخ هدمرف میلعت وا هب یملع هچ لاعت م امش هب نم «مُکَل لُقأ ملأ لاق»-یلّح باوج دش یلو دوب یتاکس باوج نم یارب هک «نوملعت نیاسپ ،!بجع «ضرالآ و تاومسلاب بیغ ملعأ یّنا» ؟دوب هتفگ هچ لاعت م یادخ رگم .متفگن هتشدن راک سپ دیناد یمن امش مناد یم یزیچ نم :دیوگب تساوخ یمن ،دوب یلّح باوج لّوا باوج [3].دیشاب

تفرعم :تقلخ زا فده

هتشدن یناسک ،تقلخ ملع رد مهاوخ یم نم دهاوخ یم رهظم مولع نیا هک مراد یمولع نم :دیوگ یم بیغ ملعأ یّنا» .دیناوت یمن هکئالم امش ،دننک لمح دیناوتب ار نم مولع مه هک مشاب ،ک دیوگ یم هفیرش یآ ییابیز نیا هب «نومتکت ام و نودبُت ام ملعأ و ضرالآ و تاومسلاب» ؟تسیچ تفرعم ،[4] هدوب تفرعم هدوب ملع ؟هدوب هچ امش تقلخ زا فده

یدزی اضرمالغ خیش

ردقچ زونه ،ملع کی دندوب دزی گرزب ملع هک ار یدزی هیقف اضرمالغ خیش جاح موحرم دنک تمحر ادخ ؟تسا هدنام رهش نیا رد ناشیا زا تاکرب و راثآ

یم دزی نیده تجم و عامل ع دوب غولش ، دنتشاد دزی رد ار تعامج نیرت هب دیناد یم نم زا رت هب امش
ع لبم هد رد مدرم مناوخب زامن اجنیا رد نم : دنتفگ یم دعب . دندناوخ یم زامن ناشیا رس تشپ دندم
نیا دنتسناد یم نال صا هک دنتفر یم یتاهد هب ؟ اجک دنداتفا یم هار عفد کی ؟ دنتشاب هتشان
هتفر دندوب هادن هار خیش جاح هب اجنآ لاه هک یم هد هب دندوب هتفر تسا فورع ؟ تسیک خیش
و دنتفگ نانا و دجسم دندوب هدمآ حبص نانا دندوب هدیباوخ اجنآ ، هدوب هاک لجم هک یمیاج رد دندوب
[5]. دنتشاد یم هاگتسد و دندرک فاص ار مدرم تئارق و دندرک عمج ار تیعمج

نآرقلا مولع حاتفم باتک

حاتفم» مانب دندوب باتک ، ال جاح ات هدمام مه ناشراشا ، تئارون و تامارک نزم روطنیمه ناشدوخ
رد هلاءاشام ، دنا هتشنون ریسفت مدمقم هک تسای باتک ، نآرق مولع همه دیلک [6] نآرقلا مولع
موحرم ناشریباسح و هیقف رسپ ، مق هب دندیسر دنتشگ یمی رب جاح زا دندوب ولج یلیخ ریسفت
الضف و رصع عجارم مانه ناشربنم یاپ ، دنتفر ربنم ناشرسپ میحر تسلجم رد ناشیا دوش ، دش
مه . دندوب هدروآ باجع هب ار همه ، دنتفگ دمحم روس ریسفت ناشرسپ میحر تسلجم رد دندوب هزوح
، دندرک یم شرافس ار باتک ات هس ود تهج هب هلا آه !؟ دراد دزی مه یمیلاع روجنیا ، بجع : دنتفگ
دیجت هلددمحلا . تسای بوخ یلیخ «نآرقلا مولع حاتفم» باتک نیا : دنتفگ یم . دوب نیمه یکی
تسای هدش مه پاچ

نیا لّوا رطس دنچ . دهد یم حیضوت ار تقلخ تیاغ هک تسای یمه زا یکی باتک نیا عورش
یم ناشدرگاش . دندوب ار اه هدافتسا نیا ات دهاوخ یم خیش جاح موحرم لثم ، دیناوخب ار باتک
دنچ نیا ردقچ دینی بب . دندوب دیاب خیش جاح ار خیش جاح یاه فرح : دندومرف یم خیش جاح هک دومرف
؟ دندهدیسر تاماقم نیا هب اهنیا روطچ و تسابیز رطس

«هللا یلا عارقلا متنا»

دیامرف یم نآرق دینی بب ار هی آ نیا : [7] دندومرف ناشباتک عورش رد خیش جاح

«يَنْعَلَا وَهُ هَلَلَا وَهَلَلَا يَلَا عَارْقُفْلَا مُتْنَا سُانَلَا اَهْيَا اَي
[8] ديمحل

مش مدرم یا : میوگ یم میناوخب ار هی آ مجرت رگا ام «هللا یلا عارقلا متنا سانلا اهی ای»
ار عارق رس رب مال و فلا نیا : دندومرف خیش جاح . دیتسه ادخ یاهریقف امش ، دیتسه ادخ هب جاتحم
هک دیتسه امش طقف اهناسنا یا : دیوگ یم هی آ هک دنداد یم دنا هدناوخ وحن هکیناسک ؟ دینی ب یم
نیا ؟ دنتسین ادخ جاتحم اهنیا ، تخرد و تشد ، هوک ، نیمز ، نامسآ سپ ! بجع . [9] دیتسه ادخ جاتحم
مدرک ضرع ناتتمدخ هک یتقلخ تیاغ نیا ؟ دیتسه نم جاتحم اهناسنا امش طقف هک هچ ینعی
دنتسه ادخ جاتحم مه نامسآ و نیمز و هوک و تخرد هک تسای تسرد هک دنیامرف یم خیش جاح اجنیا
، دنداد هک یفرط و دنداد هک یسالک نامه رد اما تسای مولع

عامسا میلعت و ناسنا قلطم رقف

ضرع هک روط نامه ،دهدب هکئالم هب دهاوخ یم تسا یهانتیال ملع تسا قطلطم لامک هک لاعتم یادخ شتیفرط رتشیب امش ،میوگب امش هب مه اوخ یم نم «[10] نَوْمٌ لَعْتَالِ امُّ مَلْعَأُ یَنْ اِلَاق» مدرک و اسپ ،ار همه «اهلک» دنامن یقاب یزیچ چیه «[11] اهلک ءامسأل امدآ مَلْعَع» یلو دیرادن ار ؛دیراد قرف هیقب اب امش اهناسنا یا :دیامرف یم هی آنیارد اخ :دنیامرف یم خیش جاح .دراد تیفرط رپ دنهدب وا هب هچره دراد تقایل هک یدوجوم نآ مهذب یهانتیال ضیف مناوت یم مقلطم لامک نم امش طقف مقلطم لامک و متسه هللا هک نم سپ دیتسه امش ،رتولج دورب دنوت یم و دوش یم ن رگی دقئالخ .تسا قطلطم مه امش رقف نوچ؟ اچ .دیتسه نم جاتحم دیقلطم هک یثیح زا هک دیتسه دن هدمرف خیش موخرم یا هدافتسا هچ دینیبب .دوش یم مامت مه دیم ناشیا هب هک

تسا فیعض هک هدمرف روط نیانگ رزب یاملع زا یکی ؟هچ ینعی «[12] افیعض ناسن اِل اقلخو» رقف قطلطم لامک تسامهم یرقف نینچنیایلیخ .هدب مهزاب دیوگ یم دهب وا هب ادخ هچ ره ینعی امش «هللا یل ارقفلا متنا» دنرادن قطلطم رقف تادوجوم زا کی چیه :دومرف خیش جاح ،قطلطم مه نیان ؟تسیچ تفلخ تیاغ دیدیمهف الاح .دیقلطم لامک جاتحم و دیقلطم ریقف هک دیتسه ه ار شمسا .دنا هدمرف ار ینارون نیان لوا ح فص ناشباتک عورش رد هک خیش جاح نیاب هچ خیش جاح موخرم دناد یم ادخ .تسا نآرق مولع دیلک باتک نیان .نآرق لامولع جاتحم :دنا هتشدگ دیناد یم رتهب نم زا امش مه هللدحملا هک دنتشادیهاگتسد ؟دنتشادیتاماقم

[1] ۳۰ هیآ ،هرقبلا هروس

[2] ۳۱-۳۴ هیآ ،هرقبلا هروس

[3] رشب رد یبریغ و بیجع یاهزیچ هکئالم :دنیامرف یم هنیمر نیان رد تچهب هللا تیآ موخرم هک دندرک راسفتسا و لاؤس ادخ زا اذل ؛تسا هری و نیگنس و هدش هدیرف آ لگ و بآ زا هک دندیدیم ؟ینک قفلخ ،دیآیم رب وا زا داسف و یزیرنوخ و گنج و دراد توهش و بضغ هک ار نیان یه اوخیم اچ و هتفگ ار وت حیبست ،وت شیاتس اب ام هکیلاحد ؛کل س دقن و ک دم ح ب ح بس ن ن ح ن و» :هکیلاحد لصاح ام رد یراد سیدقت و حیبست زا هک یدوصقم ره ینعی ؛«مییاتسیمی ضحم یکاپ هب ار وت .تسا لصاح لیصحت ناسنا شنیرفآ ،نیاربان .تسا

،یوقا تیلباق هک منک امسا میلعت نآ هب هک منک قفلخ یهاساک مه اوخیم :دومرف باوج رد دنوادخ یلو ، ۱ ،تجهب رضحم رد باتک).تسین لصاح لیصحت اذل ؛دشاب هتشداد تیفرط امش زا رتشیب و (297-298 ص)

ضرع ،تسا لگ و بآ زا و هری ،نیگنس مالسله یلع مدآ تنیط و هریمخ و نوجعم دندید هکئالم نوچ هک یه رارق نیمز یور رد ار یسک یه اوخیم ایآ ؛ءآمدلا کفسی و آهی ف دسفی نم آهی ف ل ع ج ت آ» :دندرک .«!؟دزیرب اهنوخ و دنک یه اب ت نآ رد

هب دنوادخ یلو ،دنک زاورپ ام لثم دنوتیم و دنکیم اپهب یزیرنوخ و گنج و دراد توهش و بضغ وا .دهن مدق اهنآ ماقم زا رتارف و دریگ چوا هکئالم زا رتالاب دنوتیم یکاخ رشب هک دنامهف اهنآ

ناسنا دزن رد مارج دنکن ادخ .میاهدنام یقاب یکاخ تلاح نامه هب و ینیگنس نامه هب ام هتبالا لالاح یه اهار دوجو اب و ،دوشیم التبم نادب ناسنا هک تسایبلق یرامیب کی نیان .دوش هداد تنیز شيوخ رایتخا هب دنوتیم ناسنا !دیامنیم راتفرگ مارج هب ار دوخ ،دنکیم هدروآرب ار شزاین هک

(۲۹۸ ص، ۱ ج، **تج‌ه‌ب‌رض‌م‌رد**)، ددرگ له‌ج‌وبا‌ای و، نام‌لس‌نی‌شن‌مه

ت: فگ، دنک تب‌حص یق‌طنم تس‌اوخی‌م‌ه یلی‌خ و د‌وب‌لوا یه‌ب‌تر یامل‌ع‌زا‌ه‌ک‌لب، مل‌ع‌ه‌ک‌س‌یل‌با
«لگ‌زا‌ار‌مد‌آ و یدی‌رف‌آ‌ش‌ت‌آ‌زا‌ار‌م‌ی‌ن‌ی‌ط‌ن‌م‌ت‌ق‌ل‌خ‌و‌ر‌ان‌ن‌م‌ی‌ن‌ت‌ق‌ل‌خ».

، د‌ن‌د‌ی‌ن‌ش‌با‌وج و د‌ن‌د‌ی‌سر‌پ‌یل‌و، د‌ن‌ت‌ش‌اد‌لا‌ک‌شا‌مال‌سل‌لاه‌یل‌ع‌مد‌آ‌تر‌ض‌ح‌ت‌ق‌ل‌خ‌ه‌ب‌مه‌ه‌ک‌ئ‌الم
ا‌پ‌ه‌ب‌د‌اس‌ف‌ه‌ک‌یه‌د‌ی‌م‌ر‌ار‌ق‌ن‌ی‌م‌ز‌ی‌ور‌ر‌د‌ار‌ی‌س‌ک‌ای‌آ‌!‌ه‌ی‌ف‌د‌س‌ف‌ی‌ن‌م‌آ‌ه‌ی‌ف‌ل‌ع‌ج‌ت‌آ‌: د‌ن‌ت‌ف‌گ
«م‌ناد‌ی‌م، د‌ی‌ناد‌ی‌م‌ن‌ام‌ش‌ه‌ک‌ار‌ه‌چ‌ن‌آ‌ن‌م‌!‌ن‌و‌م‌ل‌ع‌ت‌ال‌ام‌م‌ل‌ع‌أ‌ی‌ن‌!»: د‌وم‌رف‌د‌ن‌وا‌د‌خ‌و‌«د‌ن‌ک

ی‌ن‌ی‌ط‌ن‌م‌ت‌ق‌ل‌خ‌و‌ر‌ان‌ن‌م‌ی‌ن‌ت‌ق‌ل‌خ»: ی‌ت‌ف‌گ‌م‌ز‌ج‌ت‌رو‌ص‌ه‌ب‌ا‌ر‌چ‌ه‌ک‌دی‌و‌گ‌ب‌س‌یل‌با‌ه‌ب‌د‌وب‌ن‌ی‌س‌ک
و‌ه‌ری‌ت‌ل‌گ‌ه‌ک‌ت‌سا‌لا‌ح‌م‌ی‌ت‌ف‌گ‌و‌یدی‌د‌ار‌د‌و‌خ‌ی‌ره‌اظ‌ی‌ی‌ان‌ش‌ور‌ای‌آ‌. «ل‌گ‌زا‌ار‌مد‌آ‌و‌یدی‌رف‌آ‌ش‌ت‌آ‌زا‌ار‌م
د‌ن‌ن‌ک‌ی‌م‌ل‌ای‌خ‌و‌د‌ن‌ن‌ک‌ی‌م‌لا‌ک‌شا‌ی‌ن‌ی‌د‌رو‌ما‌و‌ن‌ی‌د‌ر‌د‌م‌در‌م‌زا‌ی‌لی‌خ‌مه‌ال‌اح‌!‌د‌ش‌اب‌ف‌ر‌ش‌ا‌وت‌زا‌کی‌رات
ه‌ک‌ن‌ی‌ان‌و‌د‌ب، د‌ن‌ک‌ل‌ح‌و‌ده‌د‌با‌وج‌ار‌اه‌ن‌آ‌ی‌دا‌ق‌ت‌ع‌ا‌و‌ی‌ن‌ی‌د‌ی‌اه‌ش‌سر‌پ‌و‌تا‌ه‌ب‌ش‌د‌نا‌وت‌ی‌م‌ن‌س‌ک‌چ‌یه‌ه‌ک
د‌ن‌ن‌ک‌لا‌ؤ‌س‌ش‌له‌زا

، م‌ن‌ک‌ت‌دا‌ب‌ع‌ار‌وت‌ن‌ان‌چ‌مال‌سل‌لاه‌یل‌ع‌مد‌آ‌ر‌ب‌ه‌د‌ج‌س‌ی‌ا‌ج‌ه‌ب‌ه‌ک‌د‌وم‌ن‌ت‌سا‌و‌خ‌ر‌د‌ل‌اع‌ت‌م‌د‌ن‌وا‌د‌خ‌زا‌نا‌ط‌ی‌ش
ن‌م‌!‌دی‌ر‌ا‌ث‌ی‌ح‌ن‌م‌ع‌اط‌أ‌ن‌أ‌ب‌ی‌خ‌أ‌ی‌ن‌!»: د‌وم‌رف‌د‌ن‌وا‌د‌خ‌یل‌و، د‌ش‌اب‌ه‌د‌ر‌ک‌ن‌ت‌دا‌ب‌ع‌ار‌وت‌، ن‌آ‌ل‌ث‌م‌س‌ک‌چ‌یه‌ه‌ک
«د‌ن‌ن‌ک‌ت‌ع‌اط‌ا‌ار‌م، م‌ه‌او‌خ‌ی‌م‌ه‌ک‌ه‌ن‌و‌گ‌ن‌آ‌م‌ر‌اد‌ت‌س‌و‌د

ا‌د‌خ‌ه‌ب‌!‌م‌ی‌و‌ش‌ر‌ور‌غ‌م‌د‌و‌خ‌ه‌ب‌م‌ی‌نا‌وت‌ی‌م‌ام‌ای‌آ‌، د‌ش‌رو‌ط‌ن‌آ‌ش‌ت‌ب‌ق‌اع‌ت‌دا‌ب‌ع‌لا‌س‌را‌زه‌ش‌ش‌اب‌نا‌ط‌ی‌ش
(۱۹۸-۱۹۶ ص، ۱ ج، **تج‌ه‌ب‌رض‌م‌رد** با‌ت‌ک‌) م‌ی‌ر‌ب‌ی‌م‌ه‌ان‌پ

دی‌ام‌رف‌ه‌ع‌ج‌ار‌م‌۱ **ه‌رام‌ش‌ت‌سو‌ی‌پ** ه‌ب‌ه‌ن‌ی‌م‌ز‌ن‌یا‌ر‌د‌نا‌ش‌یا‌تا‌م‌ل‌ک‌ری‌اس‌ه‌ع‌لا‌ط‌م‌یار‌ب.

ت‌ق‌ل‌خ‌): ی‌س‌دُ‌ق‌ث‌ی‌د‌ح‌ر‌د‌ق‌و‌ل‌خ‌م‌و‌ق‌ل‌خ‌ج‌ی‌ت‌ن‌: د‌ن‌ی‌ام‌رف‌ی‌م‌ه‌ن‌ی‌م‌ز‌ن‌یا‌ر‌د‌ت‌ج‌ه‌ب‌ه‌ل‌ل‌ات‌ی‌آ‌م‌و‌ح‌رم‌[4]
ت‌ف‌ر‌ع‌م‌و‌م‌ل‌ع‌، (م‌دی‌رف‌آ‌م‌د‌و‌خ‌یار‌ب‌ار‌وت‌و‌وت‌یار‌ب‌ار‌ای‌شا‌ما‌م‌ت‌: ی‌ل‌ج‌ال‌ک‌ت‌ق‌ل‌خ‌و‌ک‌ل‌ج‌ال‌ع‌ای‌ش‌ال‌ا
ت‌سو‌ی‌پ ه‌ب‌ه‌ن‌ی‌م‌ز‌ن‌یا‌ر‌د‌نا‌ش‌یا‌تا‌م‌ل‌ک‌ری‌اس‌ه‌ع‌لا‌ط‌م‌یار‌ب‌(۳۷ ص، ۱ ج، **تج‌ه‌ب‌رض‌م‌رد**). ت‌سا
دی‌ام‌رف‌ه‌ع‌ج‌ار‌م‌۱ **ه‌رام‌ش**.

یل‌و، د‌وب‌ن‌ار‌د‌گ‌ش‌و‌خ‌ی‌لی‌خ‌ت‌ش‌اد‌ت‌ما‌قا‌د‌زی‌ر‌د‌ی‌د‌زی‌اض‌ر‌م‌ال‌غ‌خ‌ی‌ش‌اق‌آ‌م‌و‌ح‌رم‌ه‌ک‌ی‌ن‌ام‌ز‌م‌دی‌ن‌ش‌[5]
، دی‌سر‌ی‌م‌ه‌ک‌ه‌د‌ر‌ه‌ه‌ب‌و‌ت‌ش‌اد‌ی‌م‌ر‌ب‌... و‌ت‌س‌ام‌و‌ن‌ان‌د‌و‌خ‌اب‌ت‌ف‌ر‌ی‌م‌ف‌ار‌طا‌ی‌اه‌ات‌س‌ور‌ه‌ب‌ه‌ا‌گ‌ره
ل‌اح‌ه‌م‌ه‌ر‌د‌و‌ت‌ف‌ر‌ی‌م‌ر‌گ‌ی‌د‌ی‌د‌اب‌آ‌ه‌ب‌ه‌ا‌گ‌ن‌آ‌و‌داد‌ی‌م‌د‌ای‌م‌در‌م‌ه‌ب‌ار‌ز‌ای‌ن‌د‌رو‌م‌ل‌ئ‌اس‌م‌و‌ز‌ام‌ن‌ت‌ئ‌ار‌ق
غ‌ی‌ل‌ب‌ت‌رو‌م‌أم‌مال‌سل‌لام‌ه‌یل‌ع‌ای‌ب‌نا‌ل‌ث‌م‌ه‌ک‌ن‌ان‌آ‌. د‌وم‌ن‌ی‌م‌ز‌یه‌ر‌پ‌م‌در‌م‌ی‌اذ‌غ‌زا‌و‌د‌وب‌ش‌د‌و‌خ‌زا‌ش‌ک‌ار‌و‌خ
ر‌د‌ه‌ت‌ب‌ل‌ا‌!‌د‌ن‌ر‌اد‌ی‌ت‌ام‌اق‌م‌ه‌چ‌د‌ن‌اد‌ی‌م‌ا‌د‌خ‌، د‌ن‌د‌ما‌ج‌نا‌ار‌اه‌ن‌آ‌را‌ک‌، ت‌ن‌م‌و‌ت‌ش‌اد‌م‌ش‌چ‌ن‌و‌د‌ب‌و‌د‌ن‌ت‌سه
ه‌ا‌گ‌آ‌، د‌وش‌ک‌رت‌ای‌و‌ل‌م‌ع‌دی‌اب‌ه‌چ‌ن‌آ‌ه‌ب‌) ی‌ه‌ن‌ی‌و‌ر‌م‌أ‌ی‌ام‌ب‌ل‌م‌اع‌و‌ک‌ر‌ت‌ی‌و‌ل‌ع‌ف‌ی‌ام‌ب‌م‌ل‌ع‌ه‌ک‌ی‌ت‌رو‌ص
را‌ک‌ن‌یا‌ه‌ب‌ه‌ک‌ده‌د‌ب‌ص‌ی‌خ‌ش‌ت‌ی‌س‌ک‌ر‌گا‌. د‌ن‌ش‌اب‌(د‌ن‌ک‌ل‌م‌ع‌، د‌ن‌ک‌ی‌م‌ی‌ه‌ن‌ای‌و‌ر‌ما‌ه‌چ‌ن‌آ‌ه‌ب‌و‌!‌د‌ش‌اب
ش‌ر‌ع‌ه‌ب‌ار‌ش‌ه‌ال‌ک‌ی‌د‌اش‌زا‌دی‌اب‌، د‌ن‌ک‌ا‌دا‌ار‌ش‌اه‌ن‌ار‌ک‌ش‌م‌ل‌ع‌ر‌ش‌ن‌اب‌و‌د‌ش‌اب‌ل‌م‌اع‌و‌م‌ل‌ع‌و‌د‌ن‌ک‌م‌اد‌قا
(۲۳۳ ص، ۱ ج، **تج‌ه‌ب‌رض‌م‌رد**)!‌د‌زاد‌ن‌ب

ت‌سا‌ی‌ن‌د‌ن‌او‌خ‌«**و‌ا‌ن‌آ‌ر‌ق‌لا‌م‌ول‌ع‌ح‌ات‌ف‌م‌با‌ت‌ک‌و‌ی‌د‌زی‌اض‌ر‌م‌ال‌غ‌خ‌ی‌ش‌ج‌اح**» ه‌ل‌اق‌م‌ه‌ن‌ی‌م‌ز‌ن‌یا‌ر‌د‌[6]

ن‌ی‌ع‌م‌ج‌ا‌مه‌ئ‌اد‌ع‌ا‌یل‌ع‌ه‌ل‌ل‌ا‌ع‌ن‌ع‌ل‌و‌ن‌ی‌ره‌اط‌لا‌ه‌ل‌آ‌و‌د‌م‌ح‌م‌یل‌ع‌ق‌و‌ل‌ص‌ل‌او‌ن‌ی‌م‌ل‌اع‌ل‌ا‌ب‌ر‌ه‌ل‌ل‌د‌م‌ح‌ل‌ا‌[7]

ه ب و اهبادع مامت نآ زا و تساهیدب مامت رقف نی زا و تسا تانکمم همه زا رتریقف یمدآ هک نادب وا هک تسین زیچ چیه هک تسا نیاهطساو هب وا رقف اما ،تسراهیشوخ و انغ مامت وا رقف عفر هب دوش یم لک زا ریبعت هک دهاوخ یم زیچ همه سپ ،الصا اما ،اعبت ایالصا دوخ یارب دهاوخ هیآ رد سی هکرابم هروس رد تسا نآ هب هراشا و تسا یمدآ نآ لباق و تسادخ نآ تقیقح هک یتمالس هچنآ تسا تشهب ناگدنراد یارب زا ینعی «میحر بر نم الوق مالس نوعدی ام مهل و» ۵۸ و ۵۷ مکمل و» ۳۲ و ۳۱ هیآ رد تلصف هروس رد اضا و نابرم یادخ بناج زا تسا یمالس هک دننکیم شهواخ ،تشهب نآ رد تسادخ صالح ناگدنب امش یارب زا ینعی ،«میحر روفغ نم الزن نوعدت ام اهیف یارب دهاوخ یم ار نآ و نابرم شوپ بیع یادخ زا تسا یاطع لوا هک یتلاح رد دیهاوخ یم ادخ زا هچنآ ،دسرب اج ره شناتسود ناتسود و شناتسود و شدوخ

ار ود ره و شناتسود نانمشد و شنانمشد ناتسود و نانمشد یارب دهاوخ یم بادع سپ اعبت اما و واصلصا ،دراد مزال ود ره منهج و تشهب سپ ،انطاب و ارهاط ،امسج و آحور اهنآ ماسقا هب تسا بلاط ریسفت رد هک یتیدح نآ ینعم مهفب سپ ،تسا مه اب و مأوت یمدآ تقلخ اب ود ره تقلخ و اعبت هناخ و یارب زا هک هدرکن قلخ ار یمدآ چیه ادخ هک هدش رکذ نونمؤم هروس رد مهزای هیآ لید رد ناهرب رد تسا یباتک رتالاب هک نآرق رد ملع قالح و ،دشاب هدرکن قلخ منهج رد یا هناخ و تشهب رد یا هلآ و هیلع هللا یلص یبرع دمحم ،ریدن و ریشب ره متاخ ،ریشب نیرتهب نابز هب ناسنا نایب هیآ رد هدناسر ام هب ینایب رت مامت هب رطاف هروس رد ار یمدآ رقف - ناقرف و نآرق هدنروآ ،دیمحلا ینغلا وه هللاو هللا یل ارقفلا متان سانلا اها ای مهزناش

ار وا مان ،درادن یسک وا زج هک یسک هب دنهدب صاصتخا ار یتفص دنتساوخ هاگره برع نابز رد و ،ملعلا تنأ :دنیوگ یم هک نآ لثم ،دننکیم اءا مال و فلا هب یبرع هب ار تفص نآ دننک رکذ ولج نارگید ملع ینعی ،تسا وت هب صوصخم ملظ ینعی ،ملاطلا تنأ و ،تسا وت هب صوصخم ملع ینعی رد نارگید ملظ و درادن شیمان چیه هک باتفآ ربارب رد تسا یمک ینشور لثم وت ملع ربارب رد ،درادن شیمان چیه وت ملظ ربارب

نایمدآ نآ زا دعب و هتخاس بلطم هب هجوت ،نایمدآ یا ینعی سانلا اها ای هب الوا ار یمدآ هیآ نی رد رقف ینعی ،هدرک ادا «ءارقفلا» طفل هب ار اهنآ رقف و هتخاس بطاخم امش ینعی متان طفل هب ار **تسا یا هرذ ایرد لباقم تسا یا هرطق ،تسین یزیچ امش رقف لباقم رد تانکمم مامت** یلا :هدومرف هک هدرک تلالد یزاین یب و انغ لک هب ار اهنآ رقف زا دح نی اب یلو **باتفآ ربارب** هک زاین یب هئاگی تسادخ و ادخ یوس هب دیتسه جاتحم و ریقف ینعی دیمحلا ینغلا وه هللاو هللا هب درب هانپ دیاب ،دهاوخ یم هشیمه زیچ همه سک ره سپ ،تسا وایشیاتس مامت هب یقیقح هدوتس و لولعم هب تلغ تبحم هک تسا ییادخ و یتاذ شقلخ هب شتبحم و دراد هشیمه زیچ همه هک ادخ تبحم و هدیمهف دوخ مهف ردق هب دمهفب سک ره هچ ره ،تسا قولخم مهف دح زا چراخ قولخم هب قلخا هللا - تسا هدنب جارعم و تیدوبع حور هک زامن مطعا نکر هک تسا نی زا و ،تسا نی زا رتالاب ادخ ادخ ینعی فصوی نآ نم ربکا هللا - مالمسل مهیلع - دمحم لآ قداص هدومرف هب ینعی ،تسا ربکا و لسر یمامت و تسا زاون هدنب و زاین یب هزادنا هچ هک دوش فصو هک تسا نی زا رتگرزب هب رومأم و تلاسره هب ثوعبم قح یزاون هدنب و یزاین یب و یمدآ رقف حرش یارب قح ناگداتسرف (۱۶-۱۵ ص ،نآرقلا مولع جاتفم) ،دنا هدش راذنا و تراشب

[8] ۳۵ هیآ ،رطافلا هروس

دیز وحن اقیقحت ءیش یلع سنجل رصق دیفی دق) سنجل فیرت رابتعا ینعی (یناثلا و) [9] وا سنجل کلد یف ءیشلا کلد لامکل یا (هیف هلامکل ءغللم وا) هاوس ریما نکي مل اذا (ریمالا ءبتر نع اهروصل هلریغ ءعاجش ب دادتعا ال هئاك ءعاجشلا یف لامکلا یا (عاجشلا ورمع وحن) سکعلاب امهنیبتوافت ال و ورمع عاجشلا و دیز ریمالا وحن أدتبم سنجل مال ب فرعملا لعج اذا اذک و لامکلا ورمع یلع ءعاجشلا و دیز یلع ءرامال رصق ءدافا یف مدقت ام نیب و

واة فرعم ربخلا ناك ءاوس ربخلا ىلع روصقم وهف أدت بم لىعج نا سنجلال مال ب فرعملال نا لصاحلا و
ديقي دق ورم امك هقالطا ىلع ىقببي دق سنجلال و أدت بم لىع روصقم وهف اربخ لىعج نا و ةركن
ىف ريمالا وه و ابكار رىاسلا وه و ميركلا لىعجلا وه وحن كلذ وحن و لوعفم وافرظ و لىعج وافرظ و
رصىم). ءاغلبلا بىكارى حفصت و ءارقى سالىاب مولعم كلذ عىمى و راطنق فلا بهاولا وه و دلبلال
(٩٩ ص ١، ج ١، ىناعملا

[10] ٣٠ هـ، ءرقبلا ءروس

[11] ٣١ هـ، ءرقبلا ءروس

[12] ٢٨ هـ، ءاسنلا ءروس

تقلخ تیاغ: مود لصف تی دوبع ای تفرعم

زا و تفرعم و ملع اپارس دوشب یدوجو، ی نارون دوشب یدوجو هک تسای ناسنا تقلخ تیاغ رگا نغم دیاب روطچ ار فورعم ی آ ن آ س پ دشاب هجوتم ار شدوخ دعب و لبق، دروای رد رس تقلخ هاگتسد؟ می ن کب

تقلخ ام» هفیرش هی آ ی سررب «نودبعیل ال سناالا و نجالا

تدابع هک نی رگم مدرکن قلخ ار سن ا و ن ج ن م [\[1\]](#) ن و د ب ع ی ل ال س ن ا ل ا و ن ج ل ا ت ق ل خ ا م « ه ب ا ر ی س ک د ن ه ا و خ ب ر و ز ا ب ، د ر ا د ن ه د ی ا ف ی ر و ز ت د ا ب ع ، « ن و ف ر ع ی ل ی ا » ه ک د ر ا د ش ح ی ص و ت ر د ، د ن ن ک ن د ر ک ت د ا ب ع ، د ن ن ک ب ا د خ ی گ د ن ب ا ت م د ر ک ق ل خ ن م ی ن ع ی « ن و د ب ع ی ل » ، د ن ک ی م ل و ش ر خ آ د ن ر ا د ب ی ه ا ر ه ک ی گ د ن ب ر و ج ن ی ا ت س ا ه د ن ب و ا ح و ر و ب ل ق ی ت ق و ت س ا ت ف ص ک ی ن د ش ه د ن ب و ی گ د ن ب ت س ا ر ا ت ف ر ، ت س ا ی ی ا ل ا ب ف ر ح ی ل ی خ ن ی ا ه د ا د م ا ج ن ا د ب ع ک ی ه ک ت س ا ی ت د ا ب ع د ه د ب م ا ج ن ا م ه ا ر ی ت د ا ب ع ر ه د ر ا د

هلوسر و هدبع ادمحم نا دهشا

یاهزور زا هک ییاهزیچ زا یکی، دنتشاد یلیخ رابررد تاملک ار دن هقالع یاقآ جاح هدب رمع لوط ادخ تسین یمک ماقم، تللسر دینیبب: دندومرف یم مدینش ناشرضحم زا و دندومرف یم یگبلط لّوا دهشأ: دیهدب تداهش ادخ هاگشیپ دیهاوخ یم ی تقو اّم تسا ماقم یلیخ، تّوبن متخّرتللسر مه نأ ادمحم نأ دهشأو: دیوگ یم الاب دیربب ار ترضح دیهاوخ یم الاح، «هلکیرشال دَحّو هللا ال هللال نأ رگا. تسا تللسر زا رتالاب ادخ یارب ترضح یگدنب ینعی وادبع: دیوگ یم لّوا، «هلوسر و هُدبع ی رتالاب رگا دوب لاجم، دناد ار یگدنب جرد نیرتالاب نوچ دنتسه نیببنلا متاخ مینک شرکف، دروای یم ار نأ هک تسای نیا. دنوشب نیببنلا متاخ دنتشادن ار یگدنب جرد

یگدنب: تقلخ تیاغ

ینعی «دبعم قیرط»: دیوگ یم برع؟ تسیچ هدنب، [\[2\]](#) یگدنب؟ تسیچ تقلخ تیاغ تسای مولعم

ادنا تسد چیه هک یفاص جّاج، دبعم قیرط: دنیوگ یم ن [\[3\]](#) دراد زادنا تسد هک یا هّجاج، راومه هار کی نم. تسین تّینان اشدوجو رد یزیچ چیه هک یسک؟ تسیک دبع، دبعم دیوگ یم برع ار نی ادران وا هک یقلاخ و تسای قلطم ادبم هاگتسدعیطم مامت، تسین شدوجو ردّالصا نم، مهواوخ یم یروج نی

تسرا هدیرف آ آر

تفرعم : یگدنب زاینشیپ

دشاب مار و دروایب رد رس هک تسرا نی لامک؟ دوشب ادخ مار هک دوش یم نی، تفرعم نودب ای آ

ةدابعلل اله اکتدجو

: دن دومرف فورعم ثیدح نآ رد نی نمؤملاریما

نكل و كتنج یل ا قوش ال و كران نم افوخ كتدبع ام
[4]. كتدبع ف ةدابعلل اله اکتیأر

زایتدابع نی، دننازوس یم و تسرا شتآ؛ تسرا سرت نوچ؟ ارچ «كران نم افوخ كتدبع ام یهلا»
عمط هک مه نی، تشهب هب ار وت مربب نك تدابع «كتنج یف اعمط كتدبع الو». تسرا فوخ
تفرعم زایغ ای آ «ةدابعلل اله اکتدجو» : دنا هدرک هصالخ ار تی دوبع، هملک کی رد. تسرا

[5] تسرا تفرعم نیع، نتفای نی؛ متفای تدابع لها ار وت هک تسرا فرح نی، ناوتشپ

یارجام رد مالسلال هیلع نی نمؤملاریما تی دوبع هفیقس

دندم آیت تقو: دندومرف یم. دی آیم مدای ناشی تاشیامرف بشما ار. دنب هقالع یاق آج اح دنک طفح ادخ هب دندرب یم ناشک ناشک، هاگتسد و مد نآ اب ار ناشی او هیلع هللا مالس - نینمؤملاریما یناخ رد نامه رد هک دندومرف، دندرب یم ار ترضح و دندوب هتسب ینامسیر هک دراد مه تیاور رد، دجسم فرط، هللا لوسر ادمحم نأ دهشأ و هللا ال نأ دهشأ: تفگ و دش ناملسم، یربخی خیدیوهی کی نیح الاح تسا بیجعیلیخ، یدرواین نامی ایدی ار ترضح دوش و: دندوب بیجعیلیخ، دنا هتفر ترضح مدوب ریبخی رد نم، دیدوبن امش: تفگ!؟ یم تدهاش الاح دندوب یم هتفر ترضح، دنا هتفر ترضح شرس یور بحرم هک تسا فورعم؟ درک هچ یربخی بحرم اب مدید نم دندرب یم دندرب هک یصخش نیاش تشاد یندرگ هچ، یگنس دوب هالک دوش هالک نآ یور و، یسم دوب یدوش هالک لاش نآ یور دوب یلش

هتفاکش وارس مامت دندز هبرض واهب ترضح یتقو مدید نم: تفگ، [6] درک یم لمتحت ار اهنیا هک عب. میسبب ار ریبخی غلق برد و میدرک رارف همه ام، داتفا و نییپ دمآ بحرم یناشیپ ات و دش راک نیاشنس لهایتح، میناد یم همه هک ییاهزیچ و دندوب اج زا ار نآ و رد غارس دندمآ ترضح ینامز الاح ات نامز نآ زا ار اقا نیاشمدید نم: دیوگ یم یدیوهی نیاش، دندروآرد رعش هب ار نینمؤملاریما رتشیب شتردق نآ لهدوب هلاس یس تقو نآ رگا هکلب هدش مک شتردق مییوگب هک هتشدگن و یوق ریش کی لثم؟ دش مسمجم نم مشچ یولج هتسبب دیناد یم مدید نم هک یاهنحص نیاش، هدش کی هک دمهف یم یلقاع ره، شندربب ات دندربب یم ار وا و دنا هتفرگ ار وا رود هابور دنچ هک ملس تسایر هب نید نیاشسایر مدیمهف. دندربب ار وا دندوب یم ناهنیال و تسه ریش نیاش راک رد یزیچ دش ناملسم اذل دندربب روط نیاش ار وا تشادگ یم نآ نیاش دوب ایند تسایر یضق رگا هتسبب مملست مه نم دنا هدرک رما نم هب ترضح: دندومرف، «هتسبب» دوش یم نیاش هک دوب نیاش مروطنم

«[7] تَلَعَفَلَهُ هَلَلَا نَمُ دَعَا الْوَل»

و تفرعم یلماکت هتبار تدابع

تدابع و دوب دهاوخن تدابع، دشابن تفرعم ات ادتبا. دندربب یلماکت هتبار، تدابع و تفرعم [8] «هتفرعم نیدلا لوا». دندوب دایزرا ار تفرعم

[1] ۵۶ هی آ، تیاراذلا هروس

[2] دندومرف یم هتسبب نیاش رد تدهب هللاتی موحرم

تقیقح و، «نؤدبغی ال سن ال و نجلأ تقلح ام و» تسایدوبع، ققلخ زا ضرغ هک مکنکیم ضرع سبب لصاح، تیصعم کرت و جراوج لمع رد و تسایبلق لمع هک داقتع ار تسایصعم کرت تسایدوبع رد و ناکم و نامز و لاح ره رد ادخ دای و هتسبب ماود اب رگم، دوشب صخش هکلم هکیروطه دوشیمن **باتک**). «همارح و هللاح دنع هللا رکذ هتسبب، هلل دمحلل و هللا ناحبس لوقأ ال و» تولخ رد و مدرم نیاش (24-23 ص، بوبحم یوسهتسبب)

قلخ ام .تسا ییالاب ماقم رایسب ،ادخ یگدنب ماقم ،میوش ادخ □دنب هک تسا نیام تقلخ زا فده هچ .تسا یگدنب و تیدوبع ،یلصا ضرغ هکلب ،میشاب تامارک و فشک یارادامتح هک میاهدشن (۲۳۰-۲۳۱ ص ،باتفآرتفد زا یگرب)؟! دشاب یضار ناسنا زا نیملاعلا بر دنوادخ هک نیازا رتالاب یماقم (۲۳۱)

،تقلخا فده هک میشاب تفتلم و هجوت م □مه دیاب «نُودُبُعَیْلِ اَلْاَسَنِیْلِ و نُجَلْاُ تَقْلَخِ ام و » هک تسا نیاشیانعم «نُودُبُعَیْلِ اَلْاَسَنِیْلِ»م لک کی نیاهک مینادب دیاب .رشب □مه یارب تسا تیدوبع رد ؛تسادخ یاضر لیصحت رد ،تسین و تسه هچره .تسادخ تیدوبع نیمره رد ،تسین و تسه هچره میرادن [پچ و تسار هب لیامت] راسی و نیمی هب لیم قح هک مینادب دیاب .تایلمع رد و تادقتعا «میقتسُم طارص آده ی نودُبُع ل نأ» .[میکن تکرح] میقتسم طارص رد دیاب [هکلب]

دیامرف هعجارم ۱ هرامش تسویپ هب هنیمز نیارد ناشی تاملک ریاس هدهاشم یارب

دبعم لاریعبل دارف ا تدرفا و :لاق .دحأ هنم وندي الف هنع یلخ و ،نارطقلاب عونهم :دبعم ریعب و [3]

كولسمل ،ةفلتخمل ا هف رثك ی قیرط لك :دبعم ل و .ریعبل هب فصوی ،اضیأ لولذلا وه و (50ص ؛ 2ج ؛ نیعال باتك)

(138ص ؛ 2ج ؛ علال بیذهت) ،عطولا ةرثكب اللذم ناك اذا دبعم قیرط

لذلا و عوضلال ةیدوبع لاصأ و

(503ص ؛ 2ج ؛ احصلا) .دبعم قیرط :لاقی لی لذتلا :دیبع تل و

اضیأ ریعبل هب فصوی ،لولذلا :دبعم ل و

(206ص ؛ 4ج ؛ هلال سییاقم مجعم) .للذم ل كولسمل وه و ،دبعم ل قیرط ل :باب ل نم و

(543ص ؛ نآرقل طافل ا تدرفم) ،عطولا ل لذم :یأ ،دبعم قیرط :لاقی و

،ةینیذلا ثیداحأل ی ف ةیزیزعلا یلائللا یلاوع :نینچمه و 248 ص ،قدصلا فشك و قحلا جهن [4] ۳۶ ص ،۱۵ ج ،لوالا دیهشلا ةعوسوم و 404 ص ،1ج

نسحل نع هللا دیبع نب نیسحل نع سیردا نب دمحا انثدح لاق هنع هللا یضر یبأ انثدح 1 [5] :لاق ع هللا دیبع یبأ نع اعاطع نب عملس نع هللا دیبع نب میركل دبعم نع نامثع یبأ نب یلع نب هوفرعیل ال ا دبعل قلخ ام هركذ لج هللا نإ سانلا اهیأ لاق هباحصأ یلع ع یلع نب نیسحل جرخ هللا لوسر نبا ای لجر هل لاق ه اوس نم ةدابع نع هتدابع اونغتسا هودبع اذف هودبع هوفرع اذف لل ع) .هتعاط مهیلع بجی یذلا مهمام نامز لك لهأ ةفرعم لاق هللا ةفرعم امف یمأ و تنأ یبأ و 80 ص ؛ رطاخلا هینت و رطانلا هزن و 328 ص ؛ 1ج ؛ دئاوفلا زنك :روطنیمه و 9 ص ؛ 1ج ،عئارشلا و 93 ص ؛ 23 ج و 83 ص ؛ 23 ج و 312 ص ؛ 5ج ؛ (توریب - ط) راونأل راجب

لوقی و زجتری وه و هسأر یلع ةضیبل لثم هبقت دق رح و رفغم هیلع و بحر م جرخ ف [6]

بحرم یبأ ربیخ تملع دق

بحرم لطب یحالس كاش

تلقف

ةروسق ديدش تاباغل ثيل ةرديح يمأ ينتمس يذلا انأ

ةردنسلال ليك فيسلاب مكلليكأ

يف فيسلال عقو يتح هسأر و رفغملا و رجحلا تدقف هتبرصف هتردبف ني تبرض انفلتخاف (126-127 ص؛ 1 ج؛ دابعلال يلعل هللا جج هفرعم يف داشرإلا). اعيرص رخف هسارصأ

قحلي عبرا نسلحلا ابأ اي لوقي دعس و ةلوره لوره جرخف ةملس و رباح و دعس نع ةطب نبا باتك مأ يلعل ةضيبلال لثم هبقت دق رجح و رفغم هيلعل و دوهيلا ةماع يف بحرمل هيلإ جرخف سانللا كب (128 ص؛ 3 ج؛ (بوشآرهش نبال) مالمسلال مهيلعل بلاط يبلأ لآ بقانم) هسأر

هعم و هبنج يلإ ديولولا نب دلاخ و هسفنل يلص و ركب يبلأ فلخ فغو و دجسملال رضح و [7] ملف -هسأب و يلعل ةدش و ةنتفلا فاخ و -لاق ام يلعل مدن دهشتلا يف ركب وبأ سلج املف -فيسلال ال دلاخ اي لاقف دلاخ يلإ تفتلا مئ، اهس دق هنأ سانللا نط يتح -ملسي نأ رسجي ال اركفتم لزي يذلا ام دلاخ اي: نع ني نمؤملا ريمأ لاقف، هتاكرب و هللا ةمحر و مكيلعل مالمسلال -هب كترمأ ام لعفت لعفت ال يل لاق هنأ ال ول -هللا و يل لاق لعفت تنك و لاق، كقنع برضب ينرمأ لاق هب كرمأ رمع لاقف هيلعل سانللا عمتجا و ضرألا هب برصف ع يلعل) هذخأ لاق، ميلسللا دعب كتلتقل لاق، هنع يلخف ربقلا اذه بحاص قحبل هللا هللا نسلحلا ابأ اي سانللا لاقف ةبعكلا بر و هلتيقي نم باتك و ص هللا لوسر نم دهع ال ول كاهصلال نبا اي لاق و هببالب ذخأ و رمع يلإ تفتلاف (159 ص؛ 2 ج؛ يمقلال ريسفت). هلزنم لخد مئ ادعل لقأ و ارضان فعصأ انيأ تمعلل قبس هللا

ارضان فعصأ نم نوملعي سف ةعجرلا يف ع ني نمؤملا ريمأ و مئاقلا لاق نودعوي ام أوأر اذا يتح هلوق نم باتك و هللا لوسر نم دهع ال ول! كاهص نبا اي هللا و: رفزلا ني نمؤملا ريمأ لوق وه لاق ادعل لقأ و (391 ص؛ 2 ج، يمقلال ريسفت) ادعل لقأ و ارضان فعصأ انيأ تمعلل قبس هللا

راحب و 95 ص؛ 1 ج؛ (يسربطلل) جاجلل لهأ يلعل جاجتجلإ و 192 ص؛ 1 ج؛ عئارشلا للعل: نينچمه و 348 ص؛ 4 ج؛ نأرقلا ريسفت يف ناهربلا و 133 ص؛ 29 ج؛ (توريب - ط) راونألا

[8] قودص دىحوت حرش يهسلج 1398/08/29 خروم،

دنىامرفىم هرابنىا ردىن تجهب هللاتىآ موحرم:

ناش دوهش هدىد هك ىناسك اذل؛ دننىمزالتم -«نؤفوعىل ال» و «نؤدبعىل ال» - تفرعم و تدابع هتسخ زگره و دننىكىم ار ادخ حىبست زور و بش: نؤرتفى ال رآهنلا و لىللا نؤحبسى، تسا يوق (37 ص؛ 1 ج، تجهب رضحم رد). دنننسه «دنوشىمن

دىامرف هعجارم 1 هرامش تسوىپ هب هنىمزنىا ردىناشىا تاملك رياس هدهاشم يارب.

راثآ و تی فیک : موس لصف یهل ات فرعم

اچک و؟ یزیچ هچت فرعم تسه ام تقلخ تیاغ، تفرعم رگا الاح بخ

میروخ یم مسق مه دعب، میدنب یم ار نامیاهمشچ نامتسد ود اب: دندومرف یم دایز تجهب هلاقی
تمشچ یور ار تیاه تسد هک تسرا یراک هچ نیارخآ، ینیب ات رادرب ار تسد، مینیب یم ن هک
؟! [1] ینیب یم ن هک یروخ مسق دعب یریگب

یم ن هک میروخ یم مه مسق یریگ یم ار نامیاهمشچ نامدوخ یهگ تسه یمهم فرح یلیخ نی
می نیب

نارادنید رد تفرعم روهظ

، ناشدوخ یاج هک ایصوا و ایبنا فیاط

۱. «بعکلا بر و تزف»

«بعکلا بر و تزف»: دیامرف یم، دنز یم تبرض ناشقرف هب ایقشألایقشأ، بارحم رد ار ادخ تجح
یناسآ راک ایآ اهام نیب رد، تسرا رتراکشآ دیشروخ زاش یارب تقلخ تیاغ هک تسرا یسک وا [2]
همه اهلد روطچ دینیب دیایب شپی یا هتداح رگا هطحل کی دروخ تبرض هعقد کی ناسنا تسرا
تخس رد؟ دنوش یم اه هچ دینیب دنام یم یقاب لد رد لد مادک دیآ یم هلزلز کی؟ دزی یم مه
«بعکلا بر و تزف»: دندومرف هدروخ تبرض هک طئارش نیرت

۲. تداهش هب ادهشلادیس قایت شا

یم لگ ناشتروص مدید یم دش یم رت تخس رما هچره دیوگ یم یوار مه ادهشلادیس ترضح دروم رد
تساه نآهگ تسد نی الاح، تخادنا

۳. اروشاع بش رد باحصا یاه یخوش

ترضح باکر رد [ظ یریب] هجسوع نب ملسم ترضح دیا هدی نش همه مه فرط نیاقب ط رد
هدرک هرصاحم تسرا اروشاع بش تسرا هلاس دون یالاب دش دیهش - هیلع هلا مالس - ادهشلادیس
:تفگ دیدی نش همه، دنک یم یخوش دراد ملسم دنیب یم، تسرا تداهش تقو اروشاع حبص، دنا
رمع رد دنناد یم دنسانش یم ار ملسم هک یناسک: تفگ؟ تسرا ندرک یخوش تقو نألارخآ، ملسم
هب هک تسرا یسک نی [3] تسرا یخوش تقو مینیب یم بشما اما مدوبن یخوش له ما هلاس دون
؟ هدرک قلخ ار وا ارچ ادخ دنیب یم دراد، هدی سر تفرعم هب نی هدی سر تقلخ صاخ تیاغ

البرک هب نویباهو هلمح

تجرب ه ل ل ا ق ا د ا ز ا ر ن ا ، [4] د ن د ر ک م ا ع ل ت ق و د ن د ر ک ه ل م ح ا ل ب ر ک ه ب ن و ع ل م ا ه ا ه ی ب ا ه و ه ک ی ن ا م ز ن آ ع ج ر م ، د ن و ا ش ن ه ت ش ک ت س ا و خ ی م ا د خ ی ی ا ب ط ا ب ط ی ل ع د ی س ض ا ی ر ب ح ا ص م و ح ر م ه ک د ن د و م ر ف ی م ا م ت ؟ ت س ا ج ک ی ل ع د ی س ه ک د ن د ی س ر پ ی م ، د ن ش ک ب ا ر ع ج ر م د ن ت س ا و خ ی م ا ه ی ب ا ه و د و ب ا ل ب ر ک ر ا ب ن ا ر د د ن ت ف ر ی ل ع د ی س ی ا ق آ ، د ن د ن ک ا ر م ح ح ی ر ض د ن د م آ ، د ن د ر ک ر ا ر ف ه م ه ا ه ن ز د ن ت ف ر گ ا ر ر ه ش ا د ی د ه ک د ن د و ب ه ت ف گ ن ا ش د و خ ن ا ش ی د و ب ه د ن ا م ا ج م ه ر ا و خ ر ی ش [] چ ب ک ی د و ب م ز ی ه ی ر ا د ق م ه ک ل ز ن م ف ا ب ن ی ا ر ا و ی د ه ش و گ و م ا ه ن ی س ی و ر م ت ش ا ذ گ ا ر ه چ ب ن ی ا ن م ، د ی آ ی م د ر ا د ن ا ش ی ا د ص و د ن د ش ک ی د ز ن و د ن د ش د ی م ا ن ه ک ن ی ا ت د ن د ز ی م ا د ص و ا ه م ز ی ه ن ی ا ک ی د ز ن ا ت د ن د م آ ا ه ن آ ، م د و خ ی و ر م د ی ش ک ا ر ا ه م ز ی ه ی د و ب ن م [] ن ی س ی و ر ا ه م ز ی ه ر ی ز ه چ ب ن ی ا ه ک ی ن ا ل و ط ت د م د و ب ن ی ا ا د خ ت ا م ا ر ک ز ا ، د ن د ش ف ر ص ن م د م ا ی ن ن و ر ی ب ل ف ط ن ی ا ل د ز ا ی ک چ و ک ی ا د ص

...کیدی دزن دوش نوچ لصو هدعو و ۴.

د ن ک ش ت م ح ر ا د خ ؛ « ف ر ا ع م ل ا ر ح ب » م ا ن ب د ر ا د ی ب ا ت ک ه ک د و ب ا ل ب ر ک ر د ی م ل ا ع - ا ر د م ص ل ا د ب ع خ ی ش آ ا م ا ی م و ل ج و د ن ت ش ک ی م ا ه ن و ع ل م ن ی ا ی ت ق و د ن ت ف گ ی م ش ل ا ح ف ص و ر د ی ل و د ن د ر ک د ی ه ش ا ه ن و ع ل م ن ی ا ت ا ، ک ی د ز ن د و ش ن و چ ل ص و [] د ع و » : ت ف گ ی م د ن ا و خ ی م ر ع ش و د ز ی م م د ق ه ن ا خ ط ا ی ح ر و د ن ا ش ی ا د ن د م آ [5] « د ر گ ر و ه ل ع ش ق ش ع

ل م ت س ا ر ت ه ب ا ذ ل ، د ن د و ب ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ت ف گ د و ش ی م ن ر گ ی د ه ک ا ه ن ی ا د ا ر ف ا ن ی ا ل ا ح ه ب ا ش و خ ! ت س ا ه د و ب ن ی د م ص ل ا د ب ع خ ی ش آ م ی و گ ب و م ن ا د ر گ ر ب ا ر م ی و ر ن م

ا م ا ت س ا ی م ه م ل ا و س ل ا و س ن ی ا ؟ [6] م ی س ر ت ی م گ ر م ز ا م ا ر چ : د ن د ی س ر پ ر ذ و ب ا ت ر ض ح ز ا د ن ی و گ ی م ی ع ی ب ط ب و خ : ت ف گ ، ه ت ف ر گ س ر ر د ا د خ ر ب م ا ی پ ب ت ک م ز ا ، ت س ا ب ا و ج ن ی ا ر د ی ه ا گ ت س ر د ه چ د ی ن ی ب ب ش ب ا ر خ د ی و ش ب د ر a و ا ج ن آ د ی ا ب ه ک ا ر ی ت ر خ آ د ی ا ه د ر ک د ا ب آ د ی و ر ب د ی ا ب ه ک a ر ا ج ن ی ا د ی س ر ت ب ه ک ت س ا س ک ع ر ب ه ک ی س ر ک و د س ر ت ی م د و ر ب ب ا ر خ ی ا ج ه ب د ه a و خ ی م د a ب آ ی ا ج ز a ه ک ی س ر ک ت س a م و ل ع م ، د ی a ه د ر ک ی م D a B آ ی ا ج ه B D ر a د ه ک D م ه ف ن ش B ل ق ت S a ل a ح M ه D ر k D a B آ a ر a ج N آ ه D ر k N ء ا ن ت ع a a R a ج N ی a ه D ر k L م E ، ت S a M ل a ع و D ر e ی a R B ل Q ن و چ ، D و R

ح ض ا و ش ی ا ر ب ا ل م ا ک ه ک D س ر ی م ی ی ا ج ه B ت S a ت ق ل خ ت ی ا غ ه ک ت F ر ع م ؛ ت S a ر و ط ن ی ا ت F ر ع م S پ د و ش B ح ض a و M ی S ر B ت ق ل خ ف د ه ه B ت ل ف غ ا B د و ش ی م ن ؟ د و B ه د ی ر ف آ a R N ا ر چ ل ا ع ت M ی ا د خ د و ش ی M [7].

ت ف ر ع م ت ی ف ی ک (ج)

، ت S a ن د ی S ر T ف ر ع م ه B ، ت S a ن د ش ی ن ا ر و ن ، ت ق ل خ ف د ه ؟ ت S ی چ ت ق ل خ ف د ه ن ی a R B a N B B خ ، د ی ا B ل م ع و ا و ق ت ش ل a B ن D ر د ه ک ی ت F ر ع م

ی D ر B ر ا ک و ض ح م : ت ف ر ع م

ت ق ل خ ت ی ا غ ی ت ق و ه ک D ر a D ی ه a گ ت S D ت F ر ع م ، ت S ی ن « ض ح م » ا ه ی ز و R M ا ح ل ط ص a ه B ز ی چ ک ی ت F ر ع م ، د و ش ی M ه د ا ی پ ش a ه B ن ج و D ر e و D r a D a R ه B ن ج و D ر e ؛ [8] ت S a « ی D ر B ر a ک » م ه ، ت S a « ض ح م » م ه ت S a ، ت S ی ن ی ع ق a و ت F ر ع م ه ک D ش a B ت F ر ع م F ر ص ه ک ی ت F ر ع م

۱. مالسلا هیلع ءادهشلا دیس قافن.۱

یوریزیچ میدید ،امشردپنداد لسغ عقوم رد اقا: دندرک ضرع ادخ تّحّتمدخ دندمآ تسایخوش ایآ مردپ هک تسایاه هسیکی اچ نیای: دندومرف ترضح ؟تسیچ نیای تسین مخز هک تسایناش هباش تسایتفرعم اپارس هک یسک ، [9]ءارقف یارب دندرب یم بشریکیرات رد ودنتشاذگ یم هباش یور دنک یم روهط شلامعا رد یروج نیای

۲. ءاملع هریس رد ارقف هب تمدخ.۲

نان هک یناسک هب دنداد یم نان رهظ یامرگ رد دندمآ یم ،ار رغصا یلع دیساقا موحرمدنک تمحر ادخ یم ؟دینک یم ار اهراک نیای اچ همریت یامرگ نیای رخآ: دنتفگ یم ناشیای هب دعب ،دنتشادن ناوتشپ کی دوش یم مولعم .تسایبیجع لمج یلیخ .تسایناش دشاب ایند رد یتّذل رگا :دنتفگ ،راک نیای زا درب یم تّذل هک دراد

صّخشتم و مرتحم مدرم نیب یلیخ دندوب یدّیس اقا کی مق رد هک دندرک یم لقن تّجهب هللائیآ هک یسک بوخ .دش لیطعت اه یناوخ حضور و دش ناخاضر نامز ،دندوب مق یاه یربم زا و دندوب دوب هدش درمیریپ مه ناشیای ،دش یم هرادا یناوخ حضور نیهمه قیرط زایناشیایگدنز ،تشادیتشیعم ادپی تیعضو هچ لاوح نیای اب تسایمولعم ،دوب هدش انیبان و دوب هدش فوفکم مه شایاه مشچ و اب و دمآ یم نوریب هناخ زا راوگرزب دیس نیای یهاگ دنتفگ یم مدرم :دندومرف یم اقا اچ ،هدوب هدرک وایلو هدوب هدروآ یاهیده شیارب یصخش هک دندیمهف یم ،داتفا یم هار راوید هب ننتفرگ تسد ت تسین بوخ شعضو مه واهک یصخش نالف نناخ درب هتشادرب اذل دروخب ییاهنت هدماین شلد ؟دوش یم ار اهنیای تقو دیوگب هچ ناسنا ،دندوب مه اب

همه هک ار یاهیضق دمآ مدای نآلا .دراد ار اهنیای تساینارون هک یبلق هک تسایمزاول اه نیای ؟مینک انعم ار اهراتفر نیای روطچ یلو میدینش

۳. رادلما م راجلا.۳

هچره ؟یکانزوس یاعد هچ ؟یاهلان راهظ! هچ ؟یتدابع هچ درک اعد حبص ات بش مردام مدید :دنیامرف یم یادخ شپ روج نیای هک تساینارون بلق هچ نیای رخآ ،دندرکن اعد ناشدوخ یارب هم لک کی مداد شوگ یارب ردام رخآ: تّفگ ،درکن اعد شدوخ یارب آلصا دنیب یم دهد یم شوگ شا هچ ؟دنک یم اعد لاعتم تّذل نیای زا و ،تسین فلکت و روز اب نیای ،«[10] رادلما م راجلا ،ینب» :دومرف !یدرکن اعد نامدوخ .تسایرون اپارس هک یبلق دوش یم نیای دنک یم اعد ار نارگید دراد هک درب یم

میدانیم هک هچنآ هب میدرک لمع رگا ؛میدان لمع میدانیم هچره هکنیای هب دهب قیفوت دنوادخ [1] و میدناشوپ ار مشچ رگا یلو ،[دوش یم تسرد راک] میدناشوپن ار ناممشچ و میتشاذگن اپ ریز و غورد ،تسه مه تسار !!میدنیبیمن ار زور نآلا هک میروخیم مسق ،میراذگب مشچ یور تسد [الثم] مه ار رگید زیچ هیه ،دنیبیمن ار بش و زور هتشاذگ شمشچ یولج ار شتسد یسک ات .تسین (91 ص ،بوجم یوس هب).دنیبیمن

صئاصخ) ص ناک ام هرمأ نم ناک و ءبع کلال بر و تزف لاق هللا هنعل مجلم نبا هبرض ام لف [2] (مالسلا هیلع نی نمؤم لاریم صئاصخ) مالسلا مهیلع ءمئال (63 ص ؛

لاق ه لالا ه نعل مجلم نبا ه برض امل و.مدب اهقوف نم اه بضحخي نأ اهاقشأ رظتني ام لوقي ع ناك و (119ص ؛ ج2 ؛ (بوش آر هس نبال) م السلا مهيلع بلالط يبا لآ بقانم). ةبعكلا بر و تزف

يراصنا ه بر دبع نب نمحرلا دبع اب وا حازم و ينادمه ريرب بانج هب طوبرم ارجام نيأ ارهاظ [3] تس:

ه بر دبع نب نمحرلا دبع و ينادمه لاريضخ نب ريرب طاطس فلا باب يلع فغو و يلطي ل ع لخد و ام ه لالا و ريرب لاقف لطاب ةعاس هه ام ريرب اي لاقف نمحرلا دبع كحاضي ريرب لعجف يراصنألا (54ص ؛ نازحألا ريثم) هيلع ريرب صن امب ار اش بتسا كلذ تلعف امنإ و طق لطابل تببحأ

طاطس فلا باب يلع افغو يراصنألا ه بر دبع نب نمحرلا دبع و ينادمه لاريضخ نب ريرب نأ يورف ةعاس هه ام كحضت أ ريرب اي نمحرلا دبع هل لاقف نمحرلا دبع كحاضي ريرب لعجف ه دبع اي لطي ل كلذ لعفأ امنإ و اباش ال و الهك لطابل تببحأ ام ينأ يموق ملع دقل ريرب لاقف لطاب ال و كحض (95ص ، فوه لالا) هيلع ريرب صن امب ار اش بتسا

، هيكدف تياس هب دينك هعجرم. تساه دش عقاو يرمق يرجه 1216 لاس رد كانلوه هعقاو نيأ [4] [يلعم يالبرك هب تي باهو موجه](#) هحفص

خيش راوگرزب نيأ ارهاظ [5] ياقأ ، دندرک هلمح البرك هب يم السلا ياهه قرف زا يخرب هك ينامز [5] نيأ و هذي م مدق دوخ هناخ رد [تسا هوب «فراعلم لرحب» باتك بحاص ةلالاهمحر ينادمه دمصلادبع تساه نواخيم ارعش

ددرگ روهل عش قشع شتآ كيدزن دوش نوچ لصو هدعو

هب .ق.ه 1221 لاس رد رگي راب و .ق.ه 1216 لاس رد راب كي : دسيونيم ةمارك لاجاتفم بحاص موحرم و دندز شتآ ارحيرض و دندش مرح دراو . دندش هتشك رفن رازهه هلمح نأ رد دياش . دندرک هلمح البرك (387ص ، ج2 ، [تجهب رضحم رد](#)) . دندروخ و دندرک تسرد هوهق و دنتسشن مرح رد

موي سدقم لارئاحلا يلع اومجه نيح ةيدجنلا ةي باهولا ةرفكلا هل تق... ينادمه لادبع يلوملا (270ص ، ج3 ، لمألا لم ةلمكت) 1216 ةنس روهش نم ةجحلا يذ نم رشع نم اثل اعاب رألا

لصاو نع نامثع يبا نب يلع نب نسحلا نع هباحصأ ضعب نع دمحم نب دمحا نع ييحي نب دمحم [6] هركن انل ام رذ ابأ اي لاقف رذ يبا يل لجر ءاج : لاق ع ه لالا دبع يبا نع نانسن نب ه لالا دبع نع هل لاقف بارخ يل نارمع نم اولقنت نأ نوهركتف ةرخألا متبرخأ و ايندلا مترمع مك نأل لاقف توملا ةيسملا ام و هلهأ يلع مدقي بئاعلا كف مكنم نسحملا ام لاقف ه لالا يلع انمودق يرت في كف نإ باتكلا يلع مكل امعأ اوضرعا لاق ه لالا دنع انلاح يرت في كف لاق هالوم يلع دري قبألا كف مكنم ةمحر لاق ه لالا ةمحر نيأ لجرلا لاقف لاق ميحج يفل راجفلا نإ و مي عن يفل راربالا نإ - لوقي ه لالا رذ ابأ اي هنع ه لالا يضر رذ يبا يل لجر بتك و ع ه لالا دبع وبأ لاق نينسحملا نم بي رق ه لالا هبت نم يلع ةيسن ال نأ تردق نإ نكل و ريثك ملعلا نأ هيلع بتكف ملعلا نم ةيشب ينفراطأ سفنألا بحأ كسفن معن هل لاقف هبحي نم يلع ايسي ادحأ تيأر له و لجرلا هل لاقف لاق لعفاف (458ص ؛ ج2 ؛ (ةيم السلا - ط) يفاكلا). اهيلع تأسأ دقف ه لالا تيضع تنأ اذف كي ل

، دم هفب ار ناسنا تقلخ فده يسك رگا : دنيامرف يم هنيمز نيأ رد تجهب ه لالا تيأ موحرم [7] [رگدايرف](#) باتك) ! دوش ديهش هرابود و ، دوش يم هدنز راب داتفه هك تساه نيريش شيارب راي سب

(۹۳ص، لاصو و عرج و ۱۸۷ ص، دیحوت)

رتارف ماگ هکیالم ماقم زا، صلخ یگدنب و تیدی دوع هار زا دناوتی م هک هدیرف آ یروط ار ناسنا دنواخ (۳۶۳ص، ج۲، [تجرب رضح م رد](#)). دیامن بسک ار ایلوا و ایبنا تاماقم و دن

دیامرف هعج ارم [۱ هرامش تسوی پ](#) هب ناشیا تانایب ریاس هعلاطم یارب

دوش یم راکش آ هیلوا یزیامت، دنی آ یم مه درگ «ملع» مان تحت هک ییاه ماظن اب هعجاوم رد [8]

لح یاتسار رد رگی دیخرب، دنتسه ناهج دروم رد تقیقح هب ندیسر ریگرد مولع زا یخرب هک یلاح رد هب خساپ لابند هب یلماکت ناسانش تسیز، هنومن ناونع هب، دنراد یمرب ماگ یلمع تالکشم هک زا غراف، دنبای یم لوحت هونوگچ ی تسیز یاه هونوگ، تایخ خیرات لوط رد هک دنتسه شسرپ نیاروانف تسیز هک تس یلاح رد نیارویخ ای دنک لح ار یلکشم ناش یزادرپ هیرطن زا لصاح تفرعم تادوجوم تایخ همادا کیتنژ و یلماکت یسانش تسیز زا لصاح تفرعم هیاب رب ات دننک یم شالت. دنشخب دوبهب، ی تسیز یاهوراد غارتخا قیروط زآ لثم ار هدنز

(دنتسه تفرعم بسک ای ناهج دروم رد تقیقح یوجتسج رد هک یمولع) ضحم مولع نیام زیامت هچرگا ار دوخ هتسجرب یلیخ زورما (دنتسه یلمع تالکشم لح یاتسار رد هک یمولع) یدربراک مولع و [ملع زیامت زا یطخ لدم یفسلف یبایزرا](#) هلاقم). دوش یم یرپس شرمع زا نرق ود، دزاس یم نیامن (یدربراک ملع - ضحم)

نیز اولأسف رثأ فطلما موي یلع نب نیسحلا رهظ یلع دجو :لاق یغزخلا نمحرلا دبع نب بیعش [9] و یماتیلا و لمارألا لزانم یلی رهظ یلع بارحلا لقنی ناک امم اذه لاقف کلد نع نیدباعلا (بوشآرهش نبال) مالسلا مهیلع بلط یبأ لآ بقانم). نیکیاسملا (66ص؛ ج4؛)

تسا هدش دراو زین داجس امام دروم رد:

یف داوس رثأ یلی نورظنی اولعج هولسغف نیسحلا نب یلع تامامل تبات نب ورمع لاق یلیحلا یف و ینیدملا لهأ ارقف یطعی رهظ یلع الی قیقدللا برج لمحی ناک لیقف اذه ام اولاق و رهظ لمحی ناک امم لبإلا بکر لثم هیلع و رهظ یلی اورظن لستغمل یلع عضو امل هنأ انباحصأ تایاور (154ص؛ ج4؛) (بوشآرهش نبال) مالسلا مهیلع بلط یبأ لآ بقانم). ارقفلا لزانم یلی رهظ یلع

دبع نب دمحم انثدح لاق یربقم نبال فورعملا نیوزقلا نسحلا نب دمحم نب یلی انثدح 1 [10] نع یبیلکلا یدابع نع ینزاملارم نع نب دمحم انثدح لاق قلاو نب لدنج انثدح لاق یمرضحلا هللا هیخأ نع یلی نع نیسحلا نع یرغصلا یمطاف نع نیسحلا نب یلی نع هیبأ نع دمحم نب رفجع لزت مل اهتعمج یربم ای تماقع یمطاف یمأ تیأر: لاقع بلط یبأ نب یلی نع نسحلا رثکت و مهیمست و تانمؤملا و نیمنمؤملا وعدت اهتعمس و حبصللا دومع حضتا یتح یدجاس یربم کیریغل نیعدت امک کسفنل نیعدت ال مل هامأ ای اهل تلقف ایشب اهسفنل وعدت ال و مهل اعدلا رادلما راجلا یب ای تلقف

وبأ یرقملا رفجع نب دمحم انثدح لاق یرقملا یزورملا مکاحلا نمحرلا دبع نب دمحم نب دمحم انثدح 2 دیز وبأ انثدح لاق مصاع نب دمحم انثدح لاق دادغب یلصوملا نسحلا نب دمحم انثدح لاق ورمع وعدت تعد اذا ع یمطاف تناک: لاقع هئابأ نع هیبأ نع رفجع نب یسوم نع هیبأ نع لاجکلا ال و سانلل نیعدت کنإ ص هللا لوسر تنب ای اهل لیقف اهسفنل وعدت ال و تانمؤملا و نیمنمؤملا

(181 ص ؛ ج ؛ عئارشلا لل ع).رادلا مٲ راجلا تلاقف كسفنل نيعدت

ه ب لوصو و ناكما :مراهچ لصف عناوم و قرط ؛هلا تفرعم

یسرتسد ناوت اه ناسنا مامت ایآ ،تقلخ زا فده نییبت هب هجوت اب :دندومرف حرطم یتالوؤس نراد ار ملع و تفرعم هب یسرتسد اه ناسنا مه ایآ؟دنراد ار هدش ریبع ت رون هب هک ملع و تفرعم هه ای

زامن هب رما :لیلد

دعب ،دیناوخب زامن ؟هچ ینعی زامن .دیناوخب زامن :دنتفگ یمن هک دنتشادن رگا ،دنراد ماحت یاملع ،تسا یرگید فرح متسنادن ار زامن ردق نم الاح «**[1]**نمؤملا جارعم ةالصلا» :دندومرف « هک ریبع ت نیا تسرا یخوش ایآ .دنا هدیسر ییاهاج هچ هب زامن نیا زا دنتفگ یم گرزب گرزب ؟»**نمؤملا جارعم ةالصلا**

دیاب .تسین نکمم یسرتسد :میوگب دوش یمن ،بلق روضح نودب زامن هب میدرک تداع ام نوچ یسک هدمآرد لیابوم یاه هاگتسد نیا هزورما دیدید هیبشت الب ،میراد هک ار یزیچ نآ مینادب ردق شدعب .دیآ یم شزرا یراک هچ نیا دناد یمن اما دشاب شتسد الاب ییآراک اب لیابوم اه هتسا نکمم شلابند یتفرن بخ ؟دمآ یم نآ زا راک همه نیا تسرا نم بیج رد اهلاس هک یزیچ کی ،بجع دم هف یم .تسه تتسد رد یزیچ هچ ینیبب

هدلاخ هزجعم ،نآرق

نیینب نلا متاخ زجعم ،تسا رتالاب یسوم یاصع زا میرک نآرق :دندومرف یم زکرم تجهب هللاة ایآ رد دیرادگ یم دیریگ یم ار فحصم دینک یم هیده هک یهجو کی اب ،**[2]**تسا -هلآو هیلع هللا یلص « .دیتسین نادرقد ،دیراد ار یسوم یاصع زا رتالاب نآلا دیدیمهف یم دیدوب نادرقد رگا ،ناتبیج «**[3]**یتوملا هب مّلک و اضرألا هب تغّطق و لابجل هب ترّیسّانآرق نأ ولو

اه نیا هک نیا یارب تسرا سب زامن نیمه اهنت ،دیناوخب زامن دنتفگ یمن هک دوبن یسرتسد رگا .تسا نکمم

تقلخ تیاغ و زامن

.باجح و تیاعر و زامن هب هجوت نودب ءارقف هب ندرک کمک و محر لثم ریخ ماجنا فرص ایآ :لاؤس ؟دوش یراگتسر بجوم دناوت یم دراوم ریاس

- یناسارخ هیقف اضرمالغ خیش جاح موحرم دیدینش همه ،دندز زامن هب لاثم هک الاح منک ضرع نکش رمک تسه اهفرح یضعب هک دندومرف یم دندوب ینارون و راوگرزب ملع هچ -هیلع هللا ناوضر

امّ نإ: تسرا هی آ نیا دنکش یم ار رمک هک یتای آ زا یکی تسرا نکش رمک تسره یتای آ یضعب تسرا نم رهظ ؛دنک یم لوبق اوقت لهأ زا ار لمع ادخ طقف و طقف ینعی **[4]** **نیق تُم ل ل ا م ه ل ل ا ل ب ق ت ی** چاح ،میطع یادخ هب هانپ زورما متشادن اوقت مدرک تبیغ کی حبص تشه تعاس اّم مناوخ یم زامن مه و تسرا فورعم بتک رد دنراد ءهقف م مه ار یتاور نیا .تسرا نکش رمک هی آ نیا ؛دندومرف یم خیش **[5]** **اه اوس ام دُر تَدُر ن ا و اه اوس ام ل ب ق ت ل ب ق ن ا** :دندومرف ترضح زامن فصو رد دیدینش مه دوش یم در مه هیقب دش در زامن رگا دنک یم زاب مه ار لامعأ هیقب دنورپ دش لوبق زامن رگا.» ارکت یلیخ تجهب هللا ؤی آ هک تسرا یتاهنآ زا تسرا هغالبللا جهن رد نینمؤملاریما ینارون لمج نیا لک ،تیگدنزل لک نادب **[6]** **ک ت ا ل ص ل ع ب ت ک ل م ع ن م ی ی ش ل ک ن ا م ل ع ا و** :دندومرف ،دندرک یم ؤجوت هک نیا سپ .تسرا تسرد مه اهنآ دشاب تسرد زامن ؛تسرا تزامن عبات ید یم ماجنا هک یتلامعأ یقیفوت نیا ،تسرا یتبایع زامن هاگتسد نیا .منک یم رگید یتاهراک نم :دیوگب دنکن زامن هب ایآ ،مینک رارف میهواخب ام تقونآ مینزب فرح وا اب هداد هزاج اّم هب هتشاذگ تّنم لاعتم یادخ .تسرا .تسه یزیچ لهج زج نیا

ار تدوخ ردق ناسنا یا :دیامرف یم هی آ نیا رد دنوادخ هک تسرا نیا تقلخ یتایغ ؟تسیچ تقلخ یتایغ یلیخ مه یتایاور یضعب ،دوش مامت تزامن عیرس هک شابن نیا رکف هب یتاوخ یم زامن یتقو ،نادب تاماقم نوچ دوش یم اهناسنا م مه لامش تاماقم نیا ،تسرا تریح شعاب یتلیخ مه و دراد تفاظل رد :دنیوگ یم باسح رد هک نیا ،درادن دح دنرتولج اهنآ ولج دنورب هچره ،دح یتب ینعی یتاهن یتال لک زارت کچوک ءزج دیوگن رگید ،تسه یتاهنتم ریغ نوچ ،دوش یم ربارب لک و ءزج ،اه یتاهنتم ریغ

یم زامن ما هدرک فلت رمع و هایسور هک نم لثم تسرا بیجع یتلیخ دمآ مدای یتاور نیا ،**[7]** تسرا ؟دیوگب هچ دهواخ یم یتاور نیا دینیبب دیهدب لد امش اّم ،دندنز یم مبوچ مناوخن رگا روز اب مناوخ هداد هزاجا هتشاذگ تّنم شنآگدنپ نیا هب لاعتم یادخ دراد یتاور رد ؟یتاور نیا اب مینک راکچ ءعقاو ؟مینزب فرح وا اب هک میتسه یک ام ؟تسیچ بلطم عقاو میناوخ یم روز اب ام یاو .دندنزب فرح وا اب

مه دعب ؟میناد یم ار زامن نیا ردق ام **[8]** **دینزب فرح نم اب دیتایب هک هتشاذگ تّنم و هداد نذ ا و** مه وت ،میتسه یتاهنتم ریغ نم .یتسه نم جاتحم هک یتسه وت اّم مراد قولخم یتلیخ نم هتفگ یتسه ریقف زاب مهذب هچره هک یراد یتفرظ

تقلخ یتایغ و تامرحم

یتحجب هب دوش یم طوبرم دوشن ؤجوت اه مارج یضعب هب یتاهن تفرعم ریسم رد دندرک لاؤس هک نیا ؛**[9]** **میتسه نآ لوغشم تسرا بش دنچ هک**

رون هیآ

[10] **ک ضرع مود سلج رد هک یتاور قبط رون فیرش یتای هک مدرک ضرع نم**

نب دمحم نع نيسحلا نب دمحم نع داي ز نب ديمح انثدح
يف ع هيأ نع دمحم نب رفعج نع ديز نب قحلط نع يحي
رونب أدب لاق «ضرالآ و تاوامسلا رون هللا» ةيالآ هذه
نمؤملا بلق يف هاده لثم «هرون لثم» ىلاعات هسفن
فوج ةاكشملا و «حابصملا حابصم اهيف ةاكشمك»
هلعج يذلا رونلا حابصملا و -هبلق ليذنقلا و نمؤملا
قرشلا لاق «ةكرابم قرش نم دقوي» هبلق يف هللا
ءاوس ىلع لاق «ةيبرغ ال و ةيقرش ال ةنوتيز» نمؤملا
برغ ال يا -ةيقرش ال و اهل قرش ال يا ةيبرغ ال لبحلا
سمشلا تبرغ اذآ و -اهيلع تلط سمشلا تلط اذآ اهل
هلعج يذلا رونلا داي «ءيضي اهتيز داي» اهيلع تبرغ
«رون ىلع رون» ملكتي مل نإ و ءيضي هبلق يف هللا
هللا يدهي» ةنس ىلع ةنس و ءيضي ىلع ءيضي
ءاشي نم هونس و هضئارفلا هللا يدهي «ءاشي نم هرونل
هللا هبرض لثم اذهف «سانلل لاثمألا هللا برضي و»
رونلا نم ءسمخ يف بلقتي نمؤملاف لاق ،نمؤملا
و -رون همالك و رون هملع و -رون هجرخم و رون هلخدم
نب رفعج تلوق ،رون ءنجللا ىلا ءمايوقلا موي هريصم
برلا رون لثم نولوقي مهنا يديس اي كادف تلعج ع دمحم
اوبرضت الف هللا لاق -لثم هلل سيل هللا ناحبس لاق
[11]. لاثمألا هلل

يدناوخ و دنومرف ماما ،دراد ار رون لثم نيا شدوخ ينمؤم ره دراد هكرابم آيا هك ىتالىوأ نآ زا ريغ
دراد هشير ،تسا نمؤم دوج و لك قرش :دنومرف تسلا رون وا دوجو رد تسلا تاكشم نامه نمؤم فوج هك
؟دوب ابىز ردقچ دراد گرب دراد هقاس

ندش يهلا رون لثم :تقلخ تياغ

رون آيا نيا ردقچ هك مدرک ضرع ،تقلخ تياغ رد دش حرطم ىلاؤس هك دوب اج نيا زا دنومرف ار اه نيا
لثم ميوشب ىنارون ميسرب تفرعم هب هك نيا يارب ؟هدىرفآ ار ام ادخ ارچ هك تسلا نيا بسانم
نيا يارب ؟هدىرفآ ار ام ادخ ارچ ،دنرب ىم تذل دننك ىم هاگن هكئالم ار نمؤم كى ،مىوشب هللارون
،دنرب تذل دننك ىم هاگن ام هب هكئالم هك

تياغ زا فلخت جياتن

اهربخ هفيرش تيا نيا ؛تسا زان لمع ،تفرعم ريسم رد ؟دوش ىم هچ ميسرن ار فده نيا رگا الاح
،تسا هداد ام هب

میرک نآرق رد باتک هژاو

ژاو مدش نآ هجوتم یداتسا سرد رد و دوب باذج یلیخ نم رصاق نهذ یارب هک میرک نآرق رد هژاو لّوا
نیایا هب «باتک» ژاویا! بجع دینیب یم ار میرک نآرق تایی تقو امش [13] دوب [12] «باتک»
هب طوبرمو تسایبجعاو، دراد مینیب یم ار تایی میناوخب تقو؟ دراد هاگتسد و مدنیایا گداس
ارابم روس، ریسفت و تفرعم شیح زاتسا هماغنه هک ییاه هروس زایکی دوش یم ام شح نیمه
تسا: «ةقاحلا»

ام کاردا امو ةقاحلا ام ةقاحلا میحرلا نمحرلا هللا مسب» «ةقاحلا

یم ات دیایم، منک ضرع مهاوخ یم ار مدوصقم تسین ام شح نوچ دوش یم عورش نومضم نیایا اب هی
و «دوش یم روص خفن هک ینامز دیایم» [14] «ةدحاو ةخفن روصلا یفخفن اذیف»: دیامرف
یم هتفوک همه دزیر یم مه هب هاگتسد نیایا مه» [15] «ةدحاو ةکذات کذف لابلجلا و ضرال تلح
مه» [16] «رمقل او سمشلا تعمج»: هدوب تشد و نیمز و هوک نیایا دوش یم ناتوراب هک یروط دوش
تسا نم دوصقم هک اجنیایا هب دسر یم هی هک نیایا ات دزیر یم مه هب عوضوا

بتک یاطعا و تمایق

یم اپ هب لاعتم یادخ یا هنحص کی «[17] ةیفاخ مک نم یفختال نوضرعت ذئموی»: دیامرف یم
ربخ ار مه نطاب هک دیتشاد یفالغ کی دیدوب هک ایند رد اما، دیوش یم فص هب دیایم همه دنک
اما؟ تسیچ منطاب تسه مرس هب هماعم و منز یم فرح مراد اجنیایا هک نم دیناد یم امش؛ دیتشادن
زاینروس مرس «ةیفاخ مک نم یفختال»: دیوش یم هضرع همه ی تقو هنحص نآ رد: دیامرف یم هی
تسا فافش و لالز هک یایا لثم تسایبجعیلیخ، تسین یفخم نارگیدی رب امش یاهراک

مدید، طایح یور مورب مدم آقاتا زامتشاد یبوخ لاج ی تقو کی نم: دوب هدومرف فجن دیتاسا زایکی
هدید ار شدوخ یلاثم ندب دوب هدش شدوخ یارب یا هفشاکم آرهاظ، هداتسیا نم یولج مدوخ لثم یکی
ابجع مدید: دنتفگ هک هدرک لقن ناشیایا زار نیاشدرگاش، دنتشاد دایزالاج نیایا زاملع. دوب
رد: متفگ مدوخ شیی، تسایلاخ کی متروص رد مدید مدرک هاگن؟ تسایفافش ندب نیایا تروص ردقچ
یلاخ کی مدید مدرک تقو مینیبب ار متروص ات قاتا هنیایا رد متشگرب، تسین لاج هک نم تروص
مدش یم هجوتم نم هدوب گنرمک نوچ یلو هدوب

هیایم یرب یم هانپ وت هب ایادخ؟ دیامرف یم هچ همادا رد، «ةیفاخ مک نم یفختال» هک نیاروطنم
ار ناشباتک هک دنتسه دارفایضعب «[18] ونیمییب ةباتک یثوا نم اماف»: دیامرف یم
هچ نم هاگتسد دینیبب دیایب «ةباتک اوورقا مؤاه لوقیف»: دنهد یم ناشتسار تسدب
ناحتما هک یایا هچب تسایکمم اجنیایا رد، دنک یم راختفا دیناوخب ار نم باتک دیایب، تسایربخ
ررب هک یمک، دنکب مه راختفا متشون ار اهباوج مه نم: دیوگب دندادن ار شناحتما باوج یلو هداد
رهلد دنا هدرکن حیحص زونه یلو متشون ار اهباوج ی تقو دوش یم رتشیب شتاعالطا و دوش یم رت
نوچ؟ دوش یم دنچ شا هرمن دناد یم نوچ دنک یم مه راختفا دهد یم همه ناشن ار اهباوج دراد
گرب داتسا هک نیایا زادعب دهد یم زپالسا، دشاب هتشون طلغ دوش یم ناحتما رد هک هدیمهف

ات دنک میاق ار هرمن و هگرب دیاب هک تسه یسک ،تسا راکِ نایاپ الاح درک حیحصت ار ناحتما
یم هیآ ،نیبب ار نم هگرب نیبب :دیوگ یم دیآ یم هدش تسیب هک یسک اُم ،دنیبن یسک
نم هرمن دیایب دینیبب :دنیوگ یم میهد یم ناشتسار تسدب ار ناشباتک هک ییاهنآ :دیامرف
،لخ مدع زا هغد کی تسین رارق هک لامعا [19]مان ؟دش یط روطچ نم یاین د نیا دینیبب دیناوخب ار
هک دنک یم راختفا ،هتشدگ حالص و تینارون هب شیگدنز نوچ تسام یاین د یگدنز نیمه دوشب
زاین لمع ،تفرعم ریسرمد هک مدرک ضرع هک نیمه ؟دیناوخب دیایب دیوگ یم ارچ دیناوخب دیایب
باتک و باسح یزور هک دوب مرواب نم «[19]هیباسح یقالُم یِنُّاُ تَنَنْطَ یِّنِّاُ»:دیوگ یم .تسا

مه هیآ دنچ .شلها یوس هب ددرگ یم رب لاجشوخ «[20]هیباضارِةشِیَع یف وَهَف» .میاهراک دوش یم
ر ام [مه میهد یم تمسَّق ،هقیصد ترضح سلجم نیا بحاص قح هب ایادخ دیوگ یم ار لاح فصو فرطنآ
هُبَاتک یَتُوا نَم اُمَاوُ .میشابن مود هتسد زا هک رادگب تَنَم ام رب ،هدم رارق مود [تسد و
نم تسد هب نیا شاک یا !؟تسیچ نیا :«[21]هیباتکِ تُوا مَل یِنَتِیَلای لُوقِیَف هلامشب
اهتیل ای» ؟تسیچ مباسح مدیمهف یم ن زگره شاک «[22]هیباسح امِ رداُ مَلَو» دوب هدشن هداد

ییاهزیچ و لام «[24]هیلام یِّنَع یِنَع اُم» دش یم وحم همه اهنیا شاک یا «[23]هیباضاقلِا تَناک

هب هک ادخ «[25]هیناطلس یِّنَع کَلَه» ،درکن یا هدیاف نم یارب مدیشک تمحز شیارب همه نیا هک
زا میورین منک راختفا نآ هب و مسیونب تسرد ار همان نیا مناوتب نآ اب ات دوب هداد ورین نم
دنلب یراد تردق نآلا دیوگ یم ؟دیوگ یم هچ امش و نم زا مادک ره هب هیآ نیا دیناد یم ،تفرمتسد
نیبب ،هداد وت هب ادخ هک تسای تردق و ناطلس نیا یهد یم تکرح ار تسد ینیشن یم یوش یم
تفر هیامرس تفر ورین :ییوگ یم هک دسر یم یزور کی ؟دوش یم فرصم دراد یریسم هچ رد

یف مُثَّ» شدیرایب و دیریگب «[26]هولصَم یحجلا مَث هولغف هُوُدُخ» ؟دیامرف یم هچ دعب

دارفا طسوتم رمع ،عارذ داتفه نیا دراد لامتحا «[27]هوکلساف اعارذَنوعبَس اُعَرذَ هلسلس
هدش تمایق هتحص رد نآلا ،لاس داتفه و باتک کی هدش شرمع لک لاس داتفه هک یریجنز کی دشاب
ادخ هب هانپ ،مَن هج یوسب دوش یم هدیشک یعرذ داتفه ریجنز نیا اب و وا تسب اب و ریجنز

تفرعم و مهف دیناوخ یم امش یتقو هک تسای تفرعم یفرط زا تسای دایز «باتک» هب عجار تای
بیجع یلیخ .تسای هطعوم دهد یم ناکت ار لد تسای قالخا رگید فرط زا دور یم الاب ناتنید لوصا
د شرگید [یآ کی ؛تسه مه ددعتم و دوش یم هچ ام لامعا دهد یم حیضوت هک هفیرش تایآ نیا تسای

همان «[28]هیف اُم نَیْق فِشُم نَیْم رُحُم لای رَتَف بُبَات کَلالاع ضَو و» :تسای فهک هکراپم هروس
اَدُول ام اِن تَلِی و اِی نُول وُقِی و «دننک هاگن ار باتک لخاد هک دنراد سرت نیمرحم دیآ یم لامعا
یگدنز تشرد و زیر هک تسای باتک هچ نیا « اهاصْح اُالِ اَریبک ال و اَریغ ص رداغی ال بباتک لال
یم رضاح ار هدرک یراک ره « اَدْح اُکُبَر مُلْطِی ال و ارضاح اُولَمَع ام اُوْدَح و و » ؟تسای تبث نآ رد نم

نآدوخ :«[29]هعاسلا هَلَعَف هُنَاک هَدَح و» :دندومرف ناهرب ریسفت رد -مالسلا هیلع - ماما .دنیب
.منکن لَطعم رتشیب نم و تسه راد هلابند شحب نیا .دوش یم رضاح هداد ماجنا ار راک هک ایند [تحص

و اهرهاظف ،انطاب و ارهاظ و ادسج و احور ةدابع لكل نا یخأ ای ملعإ :هذئاقع یف یسلجم لاق [1]
اهور و ،اهیلع ةبترتم لال تارم ثلا و اهنم ةدوصقم لال رارسأل اهنطاب و ،ةصوصخم لال تالرحل اهدسج
ال تارم ثلا كلت لصحت ال و ،اهنم دوصقم لال وه ام لوصح بلط و اهیلع لابلقال و بلقلال روضح

اراث آاهيلع بتر و ،ةيندبلا لامألل لضفأ يلعات هللا اهلجج نيذلا دومع يه يتلا ةالصلاك ،كلذب هيلع هللا يلص هللا لوسر لاق و ركنملا و ءاشحفلل نع يهن ةالصلا نإ: يلعات هللا لاق ،ةميطع ص ،مالسالا دئاقع زا لقن هب 268ص ؛ 2ج ؛ راحبلا ةنيفس)«نمؤملا جارعم ةالصلا»: ملس و هلآ و (78)

ارثالا...

(.هنم هب برقتي و هباوث و هبراضر يلإ و ةنجللا يلإ هب جرعي يذلا هملس ي (نمؤملا جارعم ةالصلا) (158ص ؛ 4ج ؛ لوعملا برعلا ةغل نم هيلع امل زانكلا و لوألا زارطلا)

نومضم نيا رد نينچمه

ع لاق ع نيسحللا نب يلع نيديباعلا ديس نع يللامثلا رانيد نب تباث نع لضفلا نب ليعامسإ يور (419ص ؛ قالخال مراكم) **لج و زع هللا يلإ ةاقرم** هانأ ملعت نأ ةالصلا قح و...

رد و اجهمه و تقوهمه رد هك تسا (نآرق) هدلاخ يهزجعم ياراد هك تسا نيا مالسا تاصتخم زا [2] تسد هب هك مالسلالامه يلع يسيع ترضح و يسوم ترضح يهزجعم فالخ هب ،تسا ناگمه سرتسد (395ص ، 2ج ،تج هب رضحم رد).تسين مه هانأ ناوريپ تسد رد نونكا و ،دوب هانأ نامز رد و هانأ دوخ

[3] 31هـ ،دعربلا هروس

اعيج رمألا هلل لب -يتوملا هب ملك وأ ضرألا هب تعطق وأ -للابجلا هب تريسا انآرق نأ ول و هلوق و (365ص ؛ 1ج ؛ يمقللا ريسفت) -اذه ناكل كذلك نآرقلا نم عيش ناكل ول لاق

[4] 27هـ ،ةدئاملا هروس

نع نامثع نب نيسح نع ةلاضف نع ديعس نب نيسحللا نع يسيع نب دمحم نب دمحا نع ةعامج 4- [5] هللا نأ ريغ هانم حرطي ةالصلا يف وهس لك لوقي ع رفعج ابأ تعمس لاق ريصب يبأ نع ةعامس اذا ةالصلا نإ اهاوس ام لبقتل بق نإ ةالصلا دبعللا هب بساحي ام لوأ نإ لفاونلاب متي يلعات اذا و هللا كطفح يننطفح لوقت ةقرشم ءاضيب يه و اهبخاص يلإ تعجر اهتقو لوأ يف تعفترا كعيف ينننضي لوقت ةملطم ءادوس يه و اهبخاص يلإ تعجر اهدودح ريغب اهتقو ريغ يف تعفترا (268ص ؛ 3ج ؛)ةمالسإلا - ط) يفاكلا).هللا

[6] 385ص ،ركب يبا نب دمحم هب مالسلالاه يلع نينمؤملا رياما هان- 27هـ ،هانأ ،ةغالبللا جهن

[7] نيرت نيا يبا زا يدنب هجرد نيا .تياهن يبا دادعا يدنب هتسد و يننفسنارت دادعا هب هراشا زاعآ تسا يعيبط دادعا هعومجم لثم يياه هعومجم تياهن يبا ناوت و هجرد نامه هك رفص فلا اي هجرد .دنك يم اديپ هماما...و كي فلا اب و دوش يم

يب هجرد نيرت نيا يبا رگان يبا يعيبط دادعا هعومجم يلان يدراك ددع هك تسا نيا ةجوت لباق هتكن جوز دادعا هعومجم و درف دادعا هعومجم دننام دوخ تياهن يبا ياه هعومجم ريز يمامت اب و تسا تياهن **هلاقم** ،تاياضاي اب يگدنز هب دينك هعجارم هنيمز نيا رد رتشيپ هعلاطم يارب .تسا ناوت مه...و **فراعم نيببت رد يتاياضاي ميهافم دربراك** «يروآدرگ هلاقم روط نيمه و لان يدروا دادعا اب ييانشا

«روتناک یرطق ناهرب و اه وعومجم هی رطن»: (۲) یتایه‌لا

ای: هتطع یف لوقی رذوباً ناک: لوقی ماسلا هیلع رفعج ابأ تعمس لاق، ریب یبأ نع، هنع و [8] محر ام الی هرش رضی واً هریخ عفنی لمع الی ائییش کی مل ای ندلا نم ائییش نأک! ملعلای یغت بم ةالصلال لثم امنی، هیف یلصت راهن ال و لیل یلع ردقت ال نأ لبقل لص! ملعلای یغت بم ای...هللا ملسملا عرملال کلدک، هتجاج نم غرفی یتح هل تصنأف ناطلس یذ یلع لخد لجر لثمک اهبحاصل (هتالصل نم غرفی یتح هیل رطنی هللا لزی مل هتالصل یف ماد ام هللا [ندأی: تخسن یف] نذاب). (۱۷۵-۱۷۴ ص؛ (ثیدحلل راد - ط) رشن ةتسلال لوصألا

وبأ ایرکز نب مساقلا نب دمحم انثدح: لاق، لصفملا یبأ نع، ةعامج انربخأ: لاق، هنع و 2- 1166- 5- دیمح نب مصاع انربخأ: لاق، یدسألا بوقعی نب دابع انثدح: لاق، ةفوکلاب یبراحملا هللا دبعم (محر) رذوباً نع، (ماسلا هیلع) رفعج یبأ نع، ریب یبأ نع، ریب یبأ نع، مصاع انربخأ: لاق، طانحلل نیندت امک کللمعب نهترم کنیف، (لج و زع) هللا یدی نیب کماقمل مدق، ملعلای یغاب ای: لاق، (هللا نادت.

اهبحاصل ةالصلال لثم امنی، هیف یلصت راهن ال و لیل یلع ردقت ال نأ لبقل لص، ملعلای یغاب ای هللا نذاب ملسملا عرملال کلدک، هتجاج نم غرفی یتح هل تصنأف ناطلس یذ یلع لخد لجر لثمک یلامألا). هتالصل نم غرفی یتح هیل رطنی (لج و زع) هللا لزی مل، ةالصلال یف ماد ام (لج و زع) (۵۴۳ ص؛ صلل؛ (یسوطللل)

هتطع یف لوقی رذوباً ناک لوقی ع رفعج ابأ تعمس لاق ریب یبأ نع، دیمح نب مصاع باتک 65 اهبحاصل ةالصلال لثم امنی هیف یلصت راهن ال و لیل یلع ردقت ال نأ لبقل لص ملعلای یغت بم ای هللا نذاب ملسملا عرملال کلدک هتجاج نم جری یتح هل تصنأف ناطلس یذ یلع لخد لجر لثمک (ط - راونألا راحب). هتالصل نم غرفی یتح هیل رطنی یلعات هللا لزی مل هتالصل یف ماد ام یلعات (ط - راونألا راحب). (توریب 236 ص؛ 79 ج؛ (توریب

تسا هی مطاف ههتاسلج رد رون هکرابم هی آریسفت هب هراشا [9]

یژرد بکوک» یروآدرگ هلاقم هب تیاور نیالیذ رد هدش حرطم بللطم لیصفت هدهاشم یارب [10] دیامرف هعجارم «رون هکرابم هی آریسفت

[11] 103 ص؛ 2 ج؛ یمقلل ریسفت

ات (۳۲ هسلج) ۱۳۹۰ / ۴ / ۱۹ خیرات زا ق هکرابم هروس ریسفت تاسلج رد، باتک هژاو زا شحب [12] (۵۳ هسلج) ۱۳۹۰ / ۶ / ۳۰ ات (۴۵ هسلج) ۱۳۹۰ / ۶ / ۲۰ خیرات زا روط نیمه و (۳۹ هسلج) ۱۳۹۰ / ۴ / ۲۹ خیرات (دینک یم هدهاشم اجنی) رد ارق هکرابم هروس ریسفت هتجابم تاسلج ریرقت). تساهدش حرطم

تساهدش ناووع باتک هملک فل تخم یناعم، مود و یس هسلج رد هنومن ناووع هب

ما هدرک تشاددای باتک یارب انعم هدرهچ»

1 - طبض و ظفح

2 - نتفگ نخس فالخ هب ندوب تشگرب و راکنل لباقریغ و زیجنت

نارگىد هب هئارا لباق - 3

ناگدنى آىارب نددنام لباق -4

باتكلا ما هك مىرادى باتك كى ىنعى (باتكللما . . . هلاوحى) نآطخ ندرک كاپ تىل باق - 5
تباتالا و وحمللا باتك هك مىرادى باتك و تسات.

اَروشَنَم هاقلى (ندرکزاب و ندوشگ تىل باق - 6

ناىسن و لهج ماگنه رد هعجارم تىل باق - 7

ىرما ردى اوعد ماگنه عازنعطاق - 8

ملعتم و ملع نىبى هطساو - 9

تاتتشتم ندرک عمج تىل باق - 10

تاود و ملق و بتاك هب تىقوبسم - 11

تءارق تىل باق - 12

خاسن تساتىل باق - 13

هسلج رىرت) «فرح و هملک و صقان بکرم و هلمج زا . تاسبات بىکرت بتارم زالكشتم -14
(ق هکرابم هروس رىسفت مود و ىس

تسىن فطل زایلخ نآرکذ هک درادى تارابع هرابنىا رد زىن ىراوزبس ىجاج [13]

رشرح رد تساتىل باق و فحص رشن رد لصف

تسات «سفن باتك» ؛ ىناحورآما . دراد «ىنامسج» و دراد «ىناحور» ، زىن دوعوم باتك هك نادب

رعش

يذلا نىبملا باتكلا تنا و
رضملا رهظى هفرحأب

مولع و ىسانشقىاقح شوقن هب لآعفلق هب ، دوش شوقنم و دباى لامكتساتسا رگا ، سب
:همقارل [13] . «ناميألأموبولُق يَفَبَتَكَلْئُلُؤْ» ؛ اهنآقبطرب ، دنك «لمع» و «ملع» هب هقلعتم

تفر «ملق» زا ، «حول» رب هك ىشوقن نآره
لد

رتفد رب قح تسد دسيون

نإ» ؛ ىهلا باتك ددرگب و ىلقع ىولع ملع هب دوش لىصتم ، تاىقرت و تالامكتساتسا زا دب ، سب
«للىطابالابح» ملق هب دوش شوقنم - هلالاب ذايعل - رگا و . «انأقرفمكَلْ لَعَجِي هَلْ لْ اَوْقَتَت
زا دعب ىپ ، لىواقا و ءارآ زا لاوغا موسر و لىثامت و فراخ هب

بيذاك و طيلاغا هب نوحشم قىماح ران هب قرتحم قىواه هب لصتم ،ىناطيش دوش ىباتك ،تاصقنت

،نوج - ةيال - «**نيجس يفل راچل اباتك ن**ا» :هك ار قح لوق ،ليوات بسح هب تسلا لومشم و
و «اضغب» و «توادع» و «دسح» و «دقح» نارين هب دوب قرتحم و ،ايند نجس هب دوب لصتم مئاد اجنيا
تیب :تسلا شتآ ،قح لها شيب ،همه هك ىقالخا زا ،اهنيا دننام

دننك تراتفرگ ،دوخ داهن رد

دننك تراتفرگ ،دوخ داهن رد

هك اهرفد و اهمان هك تسلا قح ،سپ ،«بتكل لياطات» فقوم رد و لمع ياهمان و ىنامسج باتك ام و
زا رپ اي ،«ريخ» لاوقا و لامعا ياههتشاگن زا رپ ،دش دهاوخ طوسبم و زراب ،تسلا ىوظم نآل
«رش» لامعا ياههتشاگن .

زا ،ىضعب زا و اهنآ لامش هب ،«لامش باحسا» زا و اهنآ نيماي هب ،«نيماي باحسا» زا دش دنهاوخ هداد و
هداد رس تشپ زا هك ىباتك و ،دش دنهاوخ تدوع «ريعس» و «روبث» هب اهنيا و اهنآ رس تشپ
دناهتخادنا رس تشپ ،ار نآ نيلاماح و ار نآ ماكحا هك تسلا «هللا باتك» ،تسرين لمع ممان ،دوشىم
زور ،«نات نيديت امك» هك اجنآ زا ،سپ . «**اليلق انم ثوب اورتشا و مهروهظ اارو هودب ن ف**
[ىدوب] هتخادنا هك ىئاج نامه زا !ريگب :هك دننك لمع وا اب ،ضيرعت و زنط روط هب ،تمايق

،ىبتاك مارك ،«روصم» و «لعاف» و دهاوخ «هدنراگن» و «لعاف» ،دهاوخ «لباق» هك نانچ ،لمع ممان نيا و
«**ىلعات لاق** .ار «هئيس» لامعا ،لامش كئالم و دنسيون ار «هنسح» لامعا ،نيماي كئالم ؛دنتسه
نيظفاحل مكي لع ن ا و :لاق و «**ديعق لامش ل ا ن ع و نيماي ل ا ن ع ن ا ي ق ل ت م ل ا ي ق ل ت ي**
دنأقح دوج و دنا هكئالم هچ ،هدرف «مارك» ار همه و «**نيبتاك مارك**» .

لغاوش ترتك زا ،تسلا هدش هديچي پريماوط دننام اجنيا نوج ،باتك نيا و

،«اوهبتنا اوتام اذا» :هك دوش «رشن» راموط نيا ،رشن زور و «**رثاكتلا مكا هلأ**» :هئىناملط
«**ام**» :هك بجمعت روط هب ،تفگ دهاوخ شاىراق «**ديح مويلا ك رص ب ف كءاطغ كن ع ان ف ش ك ف**
«**ارضاح اولمع ام اودح و اهاصح ال ا ءري ب ك ال و ءري ع ص رداغ ي ال ،باتك ل ا دول**» .

هب ،ار ىسفننا و ىقافآ «ىنيوكت» و «ىنيودت» باتك توات اجنيا و شابم لفاغ !زيزع يا ،سپ
(۴۴۴-۴۴۶ ص ،مكحل رارسا). ىشابن راسمرش و ىنامن لطمع اجنات ،ناسرب ميديقت

[14] ۱۳ هىآ ،ةقاحلا ةروس

[15] ۱۴ هىآ ،ةقاحلا ةروس

[16] ۹ هىآ ،ةماي قلا ةروس

[17] ۱۸ هىآ ،ةقاحلا ةروس

[18] ۱۹ هىآ ،ةقاحلا ةروس

[19] ۲۰ هىآ ،ةقاحلا ةروس

[20] ٢١ هـ، آةقأءل ءروس

[21] ٢٥ هـ، آةقأءل ءروس

[22] ٢٦ هـ، آةقأءل ءروس

[23] ٢٧ هـ، آةقأءل ءروس

[24] ٢٨ هـ، آةقأءل ءروس

[25] ٢٩ هـ، آةقأءل ءروس

[26] ٣١-٣٠ هـ، آةقأءل ءروس

[27] ٣٢ هـ، آةقأءل ءروس

[28] ٤٩ هـ، آةءل ءروس

[29] لاق «مويلا كسفن بى فك كباتك أرقا»: هلوق يف ع هللا دب ع يبأ نع حج ن ب دلاخ نع 33- انتلي و اي» اولاق كلذلف ءعاسلا كلت هل ع ه نأ كى تح -هـل ع ب ت ك ام و لم ع ام عي م ج دب ع لاب ركذي ريسفت و 284ص ؛ ج 2 ؛ يشايعل ريسفت) «اهاصحأ ال ءري ب ك ال و ءري غص رداغي ال -باتكلا اهل ام (641ص ؛ ج 3 ؛ نأرقلا ريسفت يف ناهربلا و 328ص ؛ ج 2 ؛ يشايعل

م ث ،هباتك ناسنإلا ىلإ ع ف د ءمايقلا موي ناك اذإ لاق ع هللا دب ع يبأ نع حج ن ب دلاخ نع 34- ال و ،مدق لقن ال و ،ءملك ال و ءطءل نم امف -هركذي هنإ: لاقف هـ يف ام فر ع يف :تلق -هأرقا هل ليق رداغي ال -باتكلا اهل ام انتلي و اي» اولاق كلذلف ءعاسلا كلت هل ع ه نأ ك ،هركذ ال هل ع ءيش (328ص ؛ ج 2 ؛ يشايعل ريسفت) «اهاصحأ ال ءري ب ك ال و ءري غص

تی دوبع ره ظم : مچنپ لصف و ءایبنا؛ یهلا تفرعم و ءایصوا

رگید لاؤس :

و ءایبنا یارب رشب ت قلخ ءایلوا و ءایبنا ای، ءایلوا ؟ رشب یارب

دوج و روطنم هب رشب ای و دنا هدی درگ رومأم وایاده و رشب ییامنه ار روطنم هب ءایلوا و ءایبنا ای آ ای - هیلع هلا مالس - ءادهشلادیس ترضح کرابم دوج و یارب دنا هدش قلخ همه ای آ؟ هدی درگ قلخ اهنا؟ قلخ تیاده یارب دنا هدش قلخ ءادهشلادیس ترضح هن

هچنآ هصالخ تروصب نم . دوش یم حرطم لاؤس نیا روج اوروج فل تخم یاه ثحب رد و تسایلاؤس مه نیا ؛ نانت مدخ منک یم ضرع تسایلاؤس من هدر

نآ عاونوا و ت قلخ تیاغ

تسایلاؤس روجود ، ت قلخ تیاغ دینی ب

۱. یلامکتسا تیاغ

کی هب ار یلامکتسا کی ده اوخ یم لاعتم یادخ ، دسرب یلامکتسا هب یزیچ کی هک ، یلامکتسا یلامکتسا تیاغ : میوگ یم ار نیا ، دنکتب وای هب ار یلامکتسا اعطای نیا هک دوب نیا ت قلخ زا فده : میوگ یم دهب یقولخم نیا ، چیردت نوبد ای چیردت اب دهب وای هب ادخ ار یلامکتسا ای دسرب یلامکتسا هب ، یلامکتسا یلامکتسا تیاغ ، تسایلاؤس کی

۲. یلامکتسا تیاغ

نیا .دسرب لامک کی ہب یزیچ کی ہک تسین نیا فرص ،تسا یلیمکت تیغ ،تقلخ تیغ یہاگ ام -مالسلا مہیلع - ایلوا و ایبن ا تیغ ہک نیا ہب دوش یم طوبرم تسا یبوخ یلیخ لاؤس ہک لاؤس ،تسا یلیمکت تیغ ؛تسین یلامکت سا تیغ .

یضایر ہاگشناد :لاثم بلق رد نیبت

یم دیور یم امش ،ہدش اپ ہب ہاگشناد نیا :دنیوگ یم تسہ تقو کی ؛منک ضرع لاثم کی ؟ہج ینعی ہج ییہ نلاس ہج ییہ سالک ہج ،دراد شدوخ یارب یہاگتسد و مد ،میظع تسا یہاگشناد دینب تسا نیا یارب ہاگشناد نیا :دنیوگ یم ؟ہدش تسرد ہج یارب ہاگشناد نیا :مییوگ یم ،یدی تا سا دنراد یضایر غوبن ہک رشب زا یناسک دہاوخ یم ہاگشناد نیا ،دنک تیبرت گرزب یہ ناد یضایر ہک .تایضایر رد رشب گرزب نادنمشناد دنوشب ،تایضایر لامک ہب دناسرب ار اہنیا ،دنک افوکش شفدہ ؟تسیچ ہاگشناد نیا زا فدہ و تیغ ہک دیوگ یم دراد دز فرح ہک نیمہ لاثم نیا دینبب تیغ :مییوگ یم ہک تسا روج کی نیا .تایضایر ہب الاب ملع و تفرعم نیبحاص :تسا نیا .دنیاب نوریب ہاگشناد نیا زا و دنوش لامک ہک نیا ہب دنسرب ،یلامکت سا

ہک تسین نیا یارب ؟ہدش اپ ہب ہج یارب ہاگشناد نیا دیناد یم ،ہن :دنیوگ یم تسہ ی تقو کی ام یم لیصحت لایغراف ہاگشناد نیا زا ہک یناسک ہک تسا نیا یارب ؛دنوشب گرزب ناد یضایر یا ہدع ؛دراد قرف یلیخ .دنبب الاب ار رشب لک یضایر رکف ہک دنوشب یضایر ملعم نیرتہب ،دنوشب ار نارگید و دنوش چراخ ہاگشناد نیا زا یناسک ہک تسا نیا ؛تسا لیمکت ہاگشناد نیا زا فدہ ہک تسین نیا یارب افرض ؛تسا نیسردم نیا یارب ہاگشناد ؛دن فدہ مہ اہ نیا .دننک لیمکت دلب تایضایر شدوخ ہک نیا زا ریغ ہک دشاب یسک ہک تسا نیا فدہ ہکلب .دنوشب یضایر سردم دراد ار شدادع تسا ہک یح نآ ہب دربب دراد ار شدادع تسا مہ ار یسک رہ تسا

یضایر سردم ہاگشناد زا ریغ روپ ناد یضایر ہاگشناد ؛دنک یم قرف یلیخ مہ اب انعم اتود نیا ،ہن ،دنک لیمکت دنوتب ہک دشاب یسک ہک تسا نیا تیغ .تسا روپ یضایر ملعم ،تسا روپ شدوخ لثم و دہدب رشن ار تایضایر دنوتب .دناب ار تایضایر شدوخ ہک دشاب یسک تیغ ہک نیا - نیصوصعم :دنتفگ یم دندرک یم رارکت ار ہلمج نیا یلیخ دیتاسا زا یکی اذل و دہدب شرورپ ار .دنیاب ام یوسب و دینیبب ار ام :دنتفگ یم ،مامت و دینیبب ار ام :دنتفگ -مالسلا مہیلع لاعتم یادخ و ،دنیاب ام یوس ہب ات ہداد رارق وگلا ار ام لاعتم یادخ میتسہ ہج ام دینیبب ینعی ،ہداد رارق ناشرایتخا رد رشب لیمکت یارب ار تامیلعت نیرتہب

مود لاثم

یلیخ ہدی مہف ار یبلطم کی یم لعا و دنمشناد کی دیریگب صرف امش ہکنیا رگید لاثم کی ،م ام ،مدلب ار ملع لاس رازہ ہس ودخ یرات لک نم ،مدی مہف یبلطم ہج نم ہک دنیب یم شدوخ ،یلاع ہب ادخ ،ہدرکن فشک یدنمشناد چہ مدی مہف نم ہک یزیچ ،تسا ہدوبن بلطم نیا زا یا ہقباس مناد نم ہب ادخ ہک یزیچ نیا و ،متسہ کت نم ہک دمہف یم فرط کی زا ،مدی مہف ار نیا نم درک فطل نم .دوبن دلب یحآ ،ملع یرات لوط رد درک یلاح

،مدی مہف و ما ہدرک ہضرع ہج دناب ہک تسین سک چہ ینعی مبریغ الاح دنیب یم رگید فرط زا ہب مہاوخ یم متسہ یسک ہج نم دنناد یمن یلو دن تسہ یلیخ نم فارطا !؟نیا زا رتالاب یتبرغ :دیوگ یم داتسا دوخ اچنیا ؟دنک یم راکچ اچنیا ہداد دای نم ہب ییہازیچ ہج ادخ میوگب مہ اہنآ :دیوگ یم ؟یراد راک ہج :دنیوگ یم یا ہدع کی دعب .دینک رارقرب سلجم دیریگب رانیمس کی دنیاب مہدب حیضوت امش یارب مدی مہف ہک لومرف نال ف ہب عجار مہاوخ یم

نیا یراد ہک یسک اہنت .دنا ہدرک فشک لومرف دنا ہدمآ دارفا یلیخ رخآ .درادن یا ہقالع یسک ک دنک زاربا ،ہداد ہج نم ہب ادخ دیوگب و دنک اپ ہب ار سلجم نیا دہاوخ یم ہک تسا یوق یزیگنا

بش و دننېب یم دنیآ یم یا هّ دَع اذل ،تسا داتسا نیا دوح ،دیمهفب و دیوشب نم هارمه مه نارگیدی نارگیدی تسا رادیب وا دنباوخ همه ،رانیمس نیا یارب دنک یم ینیچ همدم دراد نوچ درادن باوخ دلب یزیچ هک اهنیا؟ یزادنا یم تمحز هب روجنیا ار تدوخ ارچ رخآ .دنک یم رکف دراد وا ،دنتحار یارب ؟تسیچ یارب دشک یم هک یتمحز نیا داد دای وت هب ادخ ،یتفرگ دای هک مه وت دنتسین ،تسا هداد نم هب یزیچ هچ ادخ دنمهفب مه اهنآ الالب مروایب مه ار نارگیدی ،مراد هک یزیچ نیا هکنیا

هب یلیمکت تیاغ :تقلخ تیاغ نید ءایلوا هلیسو

تسا مهم یلیخ نیا .

نید ءایلوا یزور ه نابش شالت هجو

هکنیا هن دندیشک یم تمحز رشب تیاده یارب زور ه نابش رگا -مالسلا مهیلع - ءایصوا و ءایبنا کی نیا دنتشاد دوبمک

دشقلخ یرغال [شپ- مروایب یبوخ ریبعت یلیخ منکب ضرع هچ- نم لثم یارب اهنآ هکنیا هن ود ار کرابم.تادوج ووطنیا !تسا یمیکح یادخ بجع !؟دنا هدشقلخ نم یارب ءادهشلا دیس ترضح ،دنا ؟!هدرکقلخ نم یارب

کال فالالتقلخ امل کالول

امل کالول». دور یمن مه نیا لامتحا ،دشاب هدشقلخ ام یارب اهنآ دوجو لصا هک تسین وطنیا ؛هن [2]»[1] کال فالالتقلخ

دیشک یم تمحز وطنیا ارچ سپ [3] دیتسه امش ،تقلخ تیاغ نآ

تسا هیرگ و زّحت و تهُب منکب فیصوت مناوت یمن دیآ یم مدای تقو ره نم تسه تایاور یضعب یمن ،تسا -هلآ و هیلع هللا یلص -ادخ ربمایپ لاج فصو رد دراد تایاور رد ؟دیوگب هچ ناسنا دناد یمن دروم گرزب و هچب ار ترضح نانچ نآ :دیوگ یم یوار دندوب هدرب فیرشت فئاط هک دوب یتقو نآ مناد تقو ره هدروآ یوار نیا هک یریبععت ،دوب یراج نوخ ترضح کرابم یاهاپ زا دندوب هداد رارق تیذا و رازآ زمرق باروج ترضح کرابم یاهاپ هب هّ نأک :دیوگ یم ؟دیوگب هچ دنام یم مدآ میوگ یم دیآ یم مدای

؟دندوب هدشقلخ اهام یارب ترضح دوش یم مولعم سپ ؟تمحز ردقچ دینیبب .[4] دوب هدش هدناشوپ هک یزیچ یارب دندوب هدشقلخ هک اهنآ ؟دندوب هدشقلخ اهام یارب کرابم دوجو نیا اچک هللاب ذوعن قلخ ام یارب رگا فرط نآ زا ؟دوب هچ سپ دنا هدشن قلخ ام یارب هک اهنآ دوب هداد اهنآ هب لاعتم یادخ زور ه نابش یروجنیا ارچ ؟دنتسینا یمن اپ زا روجنیا ارچ ؟تسیچ یارب تمحز همه نیا سپ دندشن هک یلاثم ود نیا اب .دندرک حرطم هک تسا یمود لاؤس نیا ؟دیآ یم شپ ییاه تدهاش ارچ ؟دنلوغشم دروایب ار نارگیدی دهاوخ یم وا هداد وا هب ادخ ار زیچ نیرتالاب هک یسک دینیبب ار مود لاثم متفگ ،تقلخ نیا تیاغ دشاب یسک دهاوخ یم ،تسین نادیمضایر هاگشناد نیا زالتیاغ دنکب شدوخ لثم لثم و هداد وا هب ار شلصا لاعتم یادخ هک یزیچ نآ هب دروایب مه ار نارگیدی و دریگب رارق هطساو هک راونا نامه شیلصا وح نآ هب تقلخ تیاغ هک مینکب دیرت دیابن نیا رد نیاربانب .دنکب شدوخ

دندیشک یم تمحز زور ه نابش اهنآ اچ هکنیا امأ ، دش اپ هب تقلخ لصا هک دندوب اهنآ هک دنا هئی هلا نآ هک تسایزیچ نآ ، نیا زا دوصقم هک دش نشور مدرک ضرع هک ییاه لاشم نیا اب ؟ قلخ تیاده یارب ، دنیایب مه نیریاس ددنک مهارف هنیمز دندراد ناشدوخ هکنیا زا ریغ هک تسنیا هب ناشلامک اه [5] دنوشب لصاو مه اهنآ هداد اهنآ هب لاعتم یادخ هک یوحن نآ هب ، دنیایب الاب ، دندیبب ، دندهفب

امکتقلخ امل همطاف الول

صاخ نیایب مه نآ هک «[6]امکتقلخ امل همطاف الول» هک دندوب هدرک لقن طبنتسم یاقآ موضوعم هدرهچ همه زا هلا و هیلع هلا یلص ادخ ربمایپ ماقم هک مینادیم ام ینعی ؛ دراد ار شدوخ تسا رتالاب اهیلع هلا مالس هقیصدص تررضح زا مالسلاهیلع نینمؤملاریما ماقم ، تسا رتالاب نینمؤملاریما ایآ ینعی «کتقلخ امل یلع الول» هک مینک عمج دیاب اما میرادن ریگ ار اهنیا هجو دنچ . تسایبیزی دافم ، دافم ؛ تسین نیا تیاور نیا دافم آلصا هن ؟ دندرتالاب مالسلاهیلع دراد .

وهیلع هلا یلص مالسا مرکم یبن : تقلخ تیاغ هلا

« هک تسایب مه نیا ، ناشماقم تیلضفا رب درادن تلالد مه چیه و تسایب حضاو مه یلیخ هک شهجو کی کالفا تیاغ روطچ امش ؛ دیدوب امش ملع تقلخ تیاغ لصا ینعی «کالفا تقلخ امل کالول و دیتسه تیاغ امش . دریگیم تروص امش طسوت دوجو راد رسارس رد تفرعم رما روهظ ساسا ؛ دیدوب دهاوخیم هک یفراع اما . دریگیم تروص فراع نیرتالاب طسوت ، تسایب تفرعم شتیاغ هک تقلخ لصا نید رون نیا هک تسایب مه نیا هب امش ندوب فورعم و فراع نیا روهظ ؛ دریگب ار همه شتفرعم رون روهظ یلع ادری یتح ... نیلقث» ؛ دنک ادیپ همادا دیتسه شا هندنک شخپ مدرم نیب امش هک یمالسا یفرط زا ، دوشیمن ادج ربمایپ زا نآرق هکنیا امک دوش یمن ادج نآرق زا ربمایپ ؛ دشاب نآرق «ضوحلا ، بُّخ ، تسایب نیا هب ، اهنیا همه تقلخ و نید ضرغ ساسا . دوشیمن ادج نیلقث و تیبلا له زا نآرق مه و نآرق و نیلقث زورما نیهه دندوبن اهیلع هلا مالس هقیصدص تررضح رگا تسایب یروط نیا رگا الاح راونا هک تسایب هقیصدص تررضح کرابم دوجو ینعی ؛ تسایب حضاو زیچ کی . دندوبن مه هلا هیقب تررضح یمزاول و همایقلا موی یلا ات دنک ادیپ روهظ ایند رد دناوتیم موضوعم هدرهچ وحن نینیمههه نی موضوعم دراد مه تمایق زور رد هک

اهیلع هلا مالس هرهاط هقیصدص تررضح : تیاغ زاجنا

ار امش تیئیاغ هک یی نآ اما دیتسه تقلخ تیاغ امش ؛ دیتسه دنب رگیدمه هب امش نیاربانب نیا و تسایب موضوعم هدرهچ یبایرس و یبالیس دوجو دناسرب زاجنا هب بولطم تیاغ وحن هب دناوتیم نیا هلا هیقب تررضح ات یارب دنشاب نیوبا دنهواخیم هک همطاف هب و یلع هب امش زا ریغ دوجو امش تیاغ نیا هک دوشیمی ببس هک تسایب همطاف ینعی امکتقلخ امل همطاف الول اذل تسایب زاین دوصقم مدآ هک یطرش هب تسایب بوخ نیایب کی دینک لمأت رگا تسایب نیایب کی نیا دسرب زاجنا هب [10][9][8][7]دمهفب ار

هریثک تیاور و رابخا دافم ار نومضم نیا نارگید و دناد یم رتاوتم ار تیاور نیا هر لوا یسلجم [1] . دنا هدرک نیایب

قلخي نأ لقب هببيبح رون قلخ ام لوأف هعم عيش ال وىلعات هللا ناك: ع يلع لاق دي ناسألأ فذحب فالأة برأب ءاوح و مدأ و باحسلا و باحلا و رانلا و ءنحلا و ملقلا و حوللا و يسركلا و شرعلا و ءاملأ نيب افقاو ماع فلأ يقب ص دمحم رون قلخ امل ليئربج وه و ءكئالملا سواط لىلعات هللا رمأف ماع نم يترخي تنأ و ديرملا انأ و دارملا تنأ يدبع اي هللا لاقف هدمحي و حبس ي لج و زع هللا يدي نم و هتبحأ كبحأ نم ف ضرألا ال و اي ندلا ال و كالفالأ تقلخ امل كالول يلالج و يتزع وف يقلخ لىلص يبنلا دلوم يف راونال)هعاعش و هئاش عفترا و ص هللا لوسر رون ألألتف هتضعبأ كضعبأ (ص5؛ هلأ و هيلع هللا

مهيلع بلاط ي ب لآ بقانم) كالفالأ تقلخ امل كالول ببيبحلل لاق و يل ودع مه نإف لي لخال لاق (ص217؛ ج1؛ بوش آرهبش نبال) مالمسلا

(ص46؛ مالمسلا هيلع ني نم مؤملا ريمأ رارسأ يف ني قيلي راونأ قراشم) «كالفالأ تقلخ امل كالول»

ءلاضف نع ديعس نب نيسحلا نع يسسي نع نب دمحم نب دمحم نع سي ردإ نب دمحم انثدح اضيأ لاق و دحأ ص هللا لوسر لوقي ع هللا دبعبأ عمس هنأ ناهدلا ريشب نع نامثع نب نابأ نع بويأ نب ع بلاط ي ب لآ نع وه لاق رخألأ و تلق لاق ني دلوال

امه و هيدلاو ءعاطب ناسنإلا عون ي هيدلاوب ناسنإلا انيصو و هلوق ينعم نأ لي وأتلا اذ ه لىلع ول و دلولا ءاشنإ يف يوقألأ ببسلا وه دلوال نأل ني دلوال اب امه نع ينك ام نإ و ص يصولا و يبنلا ءخأل و ني دال و ناويح ال و ناسنإ نكي مل امهالول ص يلع و دمحم كذلك و دلولا نكي مل دلوال ال امل

دمحم لآ و دمحم راهنلا و ليللا يف نكس ام و ءخألأ و اي ندلا قلخ نم ناحبس ءعدلا يف ءاج

كالفالأ تقلخ امل كالول يسدقلا ثيدحلا يف ءاج و

لي وأت). ك تقلخ امل كنم امه قلخأ نأ ديرأ ناصخش ال ول ع مدأل لاق ه ناحبس هنأ رخأ ثيدح يف ءاج و (ص430؛ ءرهاطلال ءرتعلا لئاضف يف ءرهاطلال تايألأ

ة نيز و سل لجملا ءيلست) هتوبن ءلح «كالفالأ تقلخ امل كالول» نم فصو يف لوقأ نأ يسع امف (ص417؛ ج2؛ مالمسلا هيلع نيسحلا لتقم) سل لجملا

«نينوكلا تقلخ امل كالول و ، كالفالأ تقلخ امل كالول»: مالمسلا هيلع هل لىلعات هللا لاق دق و (ص157؛ مالمسلا مهيلع ءمئألأ خيرات يف ءسي فن ءعومحم

ءريثكلل رابخالأ نم هريغ و (كالفالأ تقلخ امل (خ ام كالول وأ) كالول - يسدقلا ثيدحلا يف امك (ص22؛ ج2؛ ءميدقلا - ط) هيقفلا هرضح ي ال نم حرش يف ني قتملا ءضور)

و ملس و هلأ و هيلع هللا لىلص يبنلا نع رتاوتملا يهنلا عم ، ليلد الب لوق ه ناكم إ مي لست عمف الومحم ناكل ، قزارلا و قلاخال مه نأ يف فيعض ربخ درو ول و ، ءبسنلا هذ ه يف مالمسلا مهيلع ءمئألأ لىلص هنع ارتاوتم يور امك مهيلع ينعملا اذ ه بسنف قزرلا و قلخلل ءيئاللا للعل مه نأ لىلص **تقلخ امل (يلع و كالول ءريثكلل رابخالأ يف و) - كالول ملس و هلأ و هيلع هللا** يف دراو لا لب قئالخال لالضال اببس نو كي ام درو نو كي نأ اشاح و ، رانلا و ءنحلا و **كالفالأ** يف ءدراولا رابخالأ هذ ه صوصخ و ءلاقملا هذ ه لوقي نم ريفك ت يف و هفالخ ءرتاوتملا رابخالأ ؛ ج6؛ ءميدقلا - ط) هيقفلا هرضح ي ال نم حرش يف ني قتملا ءضور). رانلاب مه قارحإ و مه لتق (ص388-389)

یلوملل) ةضورلا و لوصول-یفاکلا حرش) «کالفال تقلخ امل کالول» یسدقلا ٲیدحلا ی ف امک (57ص ؛ ج9 ؛ (یناردنزاملا حلص

؛ (یناردنزاملا حلص یلوملل) ةضورلا و لوصول-یفاکلا حرش) «کالفال تقلخ امل کالول» درو امک (124ص ؛ ج12)

تاياور تدرو ینعمل اذه یف و. کالفال تقلخ امل کالول های ابطاخم یسدقلا ٲیدحلا ی ف و (52ص ؛ ج1 ؛ یفاولا). **ةریثک**

(71ص ؛ ج2 ؛ یفاولا). کالفال تقلخ امل کالول ص انیبن قح یف یسدقلا ٲیدحلا ی ف درو امک

هیلع هللا یلص -هللا لوسرر تلأس: لاق، یراصنأل هللا دبع نب رباچ نع هدانساب: فنخم وبأ-610 ةمئال زعام ةنیدم)، دولوم ریخ نع ابیجع تلأس، رباچ ای: لاق، -مالسلا هیلع-یلع دلوم نع -هلأ و (367ص ؛ ج2 ؛ رشع ینثإلا

؟ئیارو ةکئالملا فقت عیش یأل، بر ای: -مالسلا هیلع -مدآ لاقف

-بللاط یبأ نب یلع و هللا دبع نب دمحم کبلص یف امه نیذلل کیدلو رون لجأل: یلعات هللا لاقف (ةنیدم). حیبسلا و سیدقتلا هرهظ یف عمسی ناک و، کالفال تقلخ ام امهالول و، -مالسلا هیلع (370ص ؛ ج2، رشع ینثإلا ةمئال زعام

(117ص ؛ ج2 ؛ لوسررلا لآ رابخأ حرش یف لوقعلا ءآرم) کالفال تقلخ امل کالول: هناحبس لاق دق و

(ءآرم). کالفال تقلخ امل کالول: هلأ و هیلع هللا یلص انیبن قح یف یسدقلا ٲیدحلا ی ف درو امک (286ص ؛ ج2 ؛ لوسررلا لآ رابخأ حرش یف لوقعلا

هبیبح رون قلخ املوآف هعم عیش ال و هللا ناک: لاق ع بللاط یبأ نب یلع نینمؤملا ریما نع یورف و رانلا و ةنجل و ملقل و حوللا و ضرأل و تاوامسلا و یسرکلا و شرعلا و املال قلخ لبق ص دمحم انیبن رون یلعات هللا قلخ امل ف ماع فلأ ةئامعبرأ و نیرشع و ةعبرأب اوح و مدآ و ةکئالملا و هیلرطنی یلعات و کرابت قحلا و هدمح و حبسی افقاو لج و زع هللا یدی نیب ماع فلأ یقب ص کالفال تقلخ ام کالول یلالج و یتزع و یقلخ نم یتریخ تنأ و یرملا و دارملا تنأ یدبع ای لوقی (27ص ؛ ج15 ؛ (توریب - ط) راونأل راحب) هتضعبأ کضعبأ نم و هتبعبأ کبحأ نم

ریما نع یور راونأل باتک یف هر **یناثلا دیهشلا ذاتسأ یرکبلا نسحلا وبأ لاق و 145** شرعلا و املال قلخ لبق ص دمحم هبیبح رون قلخ امل لوآف هعم عیش ال و هللا ناک: لاق هنا نینمؤملا و ةعبرأب اوح و مدآ و ةکئالملا و رانلا و ةنجل و ملقل و حوللا و ضرأل و تاوامسلا و یسرکلا و قلخ امل ف ماع فلأ ةئامعبرأ و نیرشع

قحلا و هدمح و حبسی افقاو لج و زع هللا یدی نیب ماع فلأ یقب ص دمحم انیبن رون یلعات هللا و یتزع و یقلخ نم یتریخ تنأ و یرملا و دارملا تنأ یدبع ای لوقی و هیلرطنی یلعات و کرابت عفترا و هرون الال تف هتضعبأ کضعبأ نم و هتبعبأ کبحأ نم کالفال تقلخ ام کالول یلالج (199-198ص ؛ ج54 ؛ (توریب - ط) راونأل راحب) هعاعش

دیامرف هعجارم ۲ **هرامش تسویپ** هب قوف تادن تسم یلیصفت هدهاشم یارب

هک دیرفآ ار یرایسب دارفا لاعتم دنواذخ ارچ: لاؤس: دنیامرفی مهربانی رد تجهب هللاتی آموحرم [2]؟ دندرگ من هج شتآ قح تسم

يَكُولَ قَلْحًا لُقْلَحًا فَفَرُّهُ أَنْ تُبَبَّحَ أَفَّ أَيَفْحَمَ أَزْنُكَ تُنْكَ» :تسا هدم آي سدق شيدج رد :ب اوج «موش هتخانش ات مديرف آار تا قولخم اذل ؛موش هتخانش هك متساوخ ،مدوب ناهن جنگ نم فَرُّهُ ره هك ،داد رارق دوخ تافص و امسا رهظم و نيشنمه و سُنْا له ،دوخ راج رد و ديزگررب ار ياهدع دنوادخ وزارت اب دارفا شزرا رگا .دن تسه رگيد يهفك رد مدرم يهيقب و وزارت يهفك كي رد اهن آا زا مادك تياور رد .دوب دهاوخ رتنينگنس و رترب نمؤمريغ دارفا نارازه زا لماك نمؤم كي شزرا ،دوش هديج نس رد باتك).«!تسا لصاح تقلخ زا ضرغ ،دشاب هتشاد دوجو ناهج رد مومأم كي و ماما كي رگا» :تسا هدم آا

۱ هرامش تسويپ هب هنيمز نيا رد ناشيا تانايب رياس هدهاشم يارب (۵۲-۵۱ ص ۱ ، **تج هب رضح** ديامرف هعجارم .

هعجارم «**كالفألا تقلخ امل كالول**» : **يسدق شيدج دنس**» هحفص هب نينچمه هنيمز نيا رد ديامرف .

اقلخ قلخي مل لج و زع هللا نأ دقتعي نأ بجي «:دنيامرف يم ةيامال اتادقتعا رد قودص موحرم [3] ذخأ امل هب ارارقإ مهلوا و مهمركا و لج و زع هللا يلى قلخال بحأ مهنأ و ع ةمئألا و ص دمحم نم لصفأ هقبس و ص انيبن هتفرعم ردق يلع يبن لكىطعأ يلاعت هللا نأ و رذلا يف نيبيبنلا قاثيم هللا **قلخ ام مهالول** هنأ و ع هتيب لهأل و هلقلخ ام عيمج قلخ يلاعت هللا نأ دقتعي و هب رارقإلا يلى **امم ائيش ال و ةكئالملا ال و ءاوح ال و مدأ ال و رانلا ال و ةنجل ال و ضرألا ال و ءامسلا** - ط) راوناالاراجب و 93 ص :، (قودصلل) ةيامال اتادقتعا) «**نيعمجأ مهيلع هللا تاوولص قلخ** (297 ص ؛ 26 ج ؛ (توريب

.يحىولت تروص هب اى تحارص وحن هب هچ دنراد تلالد نومضم نيا رب يددعتم تياور .

تياور رد تقلخ تياغ هب حيرصت

:تياور نيا دننام تسا هدش يفرعم تقلخ تياغ احيرص تياور زا يخرب رد نيام نيا رد

و هيلع هللا يلىص مركا لوسر هب رطان هالول اى كالول هب رّدصتم ترابع :لوا هتسد هلا

.دش نايب نأ تادن تسم قباس هقىلعت رد هك **كالفالا تقلخ امل كالول** (۱)

۲:مدأ تقلخ ام كالول

صاصتخاب نيقيلا) **ةنجلال تقلخ ام يلع ال ول و مدأ تقلخ ام كالول** يلالج و يتزع و دمحم اي (ط) راوناالاراجب :روط نيمه و ۴۲۷-۴۲۴ ص ؛ صنلا ؛ نينمؤملا ةرمإب ماسلا هيلع يلع انالوم (۴۰۰-۳۹۹ ص ؛ 18 ج ؛ (توريب

(مالسلا هيلع و هلا و ايبن يلع مدأ ترضح هب باطخ رد) **كتقلخ ام هالول** (۳)

رد .تسا هدرؤا يدوعسم زا لقن هب ار مالسلا هيلع نينموملارىما زا يا هببطخ راجب رد يسلجم موحرم كمساب نورقملا نم يهلا للاقف «:تسا هدمآ لاعتم دنوادخ زا مدأ ترضح لاؤس هب خساپ رد هببطخ نيا راجب) «**كتقلخ ام هالول** و كدلو نم كدعب هتيفطصا و كبلس نم هتجرخأ نم ريخ دمحم تلقف (۳۱-25 ص ، 25 ج ، (توريب - ط) راوناالاراجب

۴) نانجلال تفرخز ام هالول

نب بهو و رابحأل بعك نع نسحلا وبأ يور: «ميناوخ يم رگيد يتياور رد نومضم نيا هب كيدزن نيولوالا فرشأ و نيلسرمل ديس قلخي نأ يلاعت هللا دارأ امل: لاق سابعلا نب هللا دب نع هب نم قلخال يلع هلضفا اقلخ قلخأ نأ ديرأ يني ةكئالملا يلاعت هللا لاق نييبنلا متاخ و نيخالأ و **نانجلا تفرخز ام هالولف** نيديلا موي مهيف عفشمل و نيخالأ و نيولوالا فرشأ هلجأ و نيجمأ تلاقف ي تمطعل هومطع و يتماركل هومركأ و هلحم و هلزنم اوفرعاف **نارينلا ترعسأ ال و** يبنلا دلوم يف راونألا) «كيصنع نأ كلالجب و هللاب ذوعن هالوم يلع دبعللا ضارعا ام ةكئالملا (26ص؛ 15ج؛ (توريب - ط) راونألا راحب و 5-4ص؛ هلأ و هيلع هللا يلس

امه يلع هللا تاو لصل نينموملاريم ا و مركا يبن؛ امهالول هب ردصتم تاياور: مود هتسد

يقلخ تقلخ ام امهالول (5)

«هلحم نع يلع زجع و ع يلع ص يبنلا لمح ينعم باب» باب رد رابخالا يناعم رد قودص موحرم ييلو و يتجح يلع لف ةمامإلا امأ و يلو سر و يدبع دمحم لف ةوبنلا امأ: «تسا هدروأ ينالوط يتياور 1، ج، عئارشلا لعل: روط نيمه و 352-350ص؛ صنلا؛ رابخالا يناعم) «**يقلخ تقلخ ام امهالول و** 41ص؛ 3ج؛ تازجملا و صوصنلاب ةادهلا تابثإ و 71ص؛ (لوالا ديهشلل) اثيدح نوعبرألا و 174ص: (80-81ص؛ 38ج و 11ص؛ 15ج؛ (توريب - ط) راونألا راحب و 577ص؛ 3ج؛ نأرقلا ريسفت يف ناهربلا

(ملق هب يهلا باطخ رد) ظوفحملا حوللا تقلخ ال و كتقلخ ام امهالول (6)

نايم رد يتياور نيا لقن رد و دنكىم لقن فنخموبا زا ار يتياور زجاعملا ةنيدم رد ينارحب موحرم و ملق تقلخ زا سپ دنواخ هك تسا هدمأ يتياور نيا زا يشخب رد. تسا درفتم، جيار يياور بتك لوسر دمحم، هللا إلا هلإ ال: بتك؛ لاق؟ بتكأ ام و: لاق، كلذ دب قافأ مث: «ديامرفيم نأ هب باطخ هللا يلو يلع، هللا

لاق؟ كئمساب امه مسا تنرق نيذلا ءالؤه نم و، بر اي: لاق، امسألا هذه ةباتك نم ملقلا غرف ام لف و يدابع يلع يتفيلخ و ييلو يلع و، يئايبنأ و يئايلاوأ متاخ و ييبن دمحم، ملق اي: يلاعت هللا زجاعم ةنيدم). **ظوفحملا حوللا تقلخ ال و كتقلخ ام امهالول** يلالج و يتزع و، مهيلع يتجح (371-367ص؛ 2ج؛ رشع ينيثإلا ةمئألا

مالمسلا هيلع نينموملاريم هب رطان هالول هب ردصتم تاياور: موس هتسد

قلخ امم ائيش هللا قلخ ام هالول (7)

يلعل [يل كئداهش دب] يدهشت مث: «تسا هدمأ مالمسلا هيلع يركسع امام هب بوسنم ريسفت رد **ائيش لج و زع هللا قلخ ام هالول و**، [يزع و] يرخف و يدضع و يرهظ و يدنس هنأ و، ةمامإلاب اذع نينموملا و 168-169ص؛ مالمسلا هيلع يركسعلا نسحلا مالمإلا يلب بوسنملا ريسفتلا) «**قلخ امم** (317ص؛ 17ج؛ (توريب - ط) راونألا راحب

ةنجلا تقلخ ام يلع ال (8)

كالول يلالج و يتزع و دمحم اي: «ميدرك داى نأ زا لوا هتسد رد هك تسا يترابع همتت ترابع نيا ةرمإ مالمسلا هيلع يلع انالوم صاصتخاب نيقيلا) «**ةنجلا تقلخ ام يلع ال ول و مدأ تقلخ ام** (399-400ص؛ 18ج؛ (توريب - ط) راونألا راحب: روط نيمه و 424-427ص؛ صنلا؛ نينموملا

نح الول هب ردصتم تاياور: مراهج هتسد

ءاوح ال و مدأ هللا قلخ ام نح ال (9)

ام نحن ال ول يلع اي :تسا هدرک لقن دوخ یی اور بتک زا یرای سب رد هر قودص بانج ار تی اور نی نوکن ال فیکف **ضرأال ال و ءامسلا ال و رانلا ال و ءنجلال ال و ءاوجلال ال و ع مدآ هللا قلخ** ءمعنلا مامت و نیدلا لامک و ۲۶۴-۲۶۲ ص ؛ ج ۱ ؛ مالسلا هیلع اضرلا رابخأ نوي ع) «ءكئالامل نم لصفأ ردلا :تسا یراج و یراس لقن نی ما رهأتم بتک رد (۵ ص ؛ ج ۱ ؛ عئارشلا للع و ۲۵۵-۲۵۴ ص ؛ ج ۱ ؛ ءجلال مئاقلا ركذ يف ءئئضملا راونألا بختنم و ۱۰۹-۱۰۸ ص ؛ ميماهللا ءمئألا بقانم يف ميظنلا ءيلح و ۸۳۵ ص ؛ ءرهاطلا ءرتعلا لئاضف يف ءرهاطلا تايألا ليوأأ ۱۲-۱۱ ص ؛ صنلا ؛ مالسلا هيلع ءمئألا يلع صنلا يف فاصنإلا و ۱۰-۹ ص ؛ ج ۱ ؛ مالسلا مهيلع راهطألا هلأ و دمحم لاوحأ يف راربألا (توريب - ط) راونألا راجب و ۳۱۶-۳۱۵ ص ؛ يبرع ؛ يتالحم يلسور همجرت / مالسلا مهيلع رشع ينثإلا (۳۳۵ ص ؛ ج ۲۶ ؛ (توريب - ط) راونألا راجب و ۳۴۵ ص ؛ ج ۱۸ ؛

ءامس ال و اضرا هللا قلخي مل نحن ال اول (۱۰)

مل نحن ال ول و ، ءعيفر ءلزنم و انامك هللا دنع انل نإ ، رباح اي « :دىزى نب رباح طيخ تى اور رد **و ارحب ال و ارب ال و ارمق ال و اسمش ال و اران ال و ءنج ال و ءامس ال و اضرا هللا قلخي** اتابن ال و ءام ال و ارم ال و اولح ال و اسباي ال و ابطر ال و ارياط ال و البح ال و الهس ال بقانملا و ۸۲-۷۸ ص ؛ تازجعملا نوي ع) «رشب انب ساقى ال و هتاذ رون نم هللا انعرتخا ، **ارجش ال و** ؛ مالسلا مهيلع ءادهلا ءمئألا بقانم يف تازجعملا رداون و ۱۲۴-۱۱۸ ص ؛ قيتعلا باتكلا / (يولعلل) ۲۶ ج ؛ (توريب - ط) راونألا راجب و ۱۲۰ ص ؛ ج ۵ و ۴۳۰ ص ؛ ج ۴ ؛ رشع ينثإلا ءمئألا زجاجم ءنيدم و ۲۶۷ ص ؛ كرتسم) لاوقألا و رابخألا و تايألا نم لاوحألاو فراعملا و مولعلا ملواع و ۲۷۷ ص ؛ ج ۴۶ و ۱۲ ص ؛ بئاعلا ءجلال تابثا يف بصانلا مازلإ و ۱۶۰-۱۵۹ ص ؛ عرقابلا-۱۹ ج ؛ داوجل ماملإا يلى ءاسنلا ءديس (۴۴-۴۳ ص ؛ ج ۱ ، فيرشلا هجر فىلعات هللا لجع

رانلا ال و ءنجلال قلخي مل انالول (۱۱)

صنلا يف رثألا ءيفاك) «**ءكئالامل ال و ءايبنألا ال و رانلا و ءنجلال قلخي مل انالول و**» (ط) راونألا راجب و ۳۵۰-۳۴۹ ص ؛ ج ۲۶ ؛ (توريب - ط) راونألا راجب و ۱۵۹-۱۵۶ ص ؛ رشع ينثإلا ءمئألا يلع (۳۳۷ ص ؛ ج ۳۶ ؛ (توريب -

مهالول هب ردصتم تاي اور :مجنپ هتسد

مالسلا هيلع مدآ ترضح هب باطخ كتقلخ ام مهالول (۱۲)

اي لج و زع لاقف ءالؤه نم بر اي مدآ لاقف:«دنا هدرک لقن رابخالا يناعم رد قودص بانج هك ى تى اور **رانلا و ءنجلال تقلخ ال و كتقلخ ام مهالول** و يقلخ عيجم نم و كنم ريخ مه و كتيرذ ءالؤه مدآ مالسلا مهيلع ءايبنألا ص صق و ۱۲۵-۱۲۴ ص ؛ صنلا ؛ رابخألا يناعم) «**ضرأال ال و ءامسلا ال و** ؛ صنلا ؛ نينمؤملا ءرمإ مالسلا هيلع يلع انالوم صاصتخاب نيقيلا و ۴۵-۴۴ ص ؛ (يدنوارلل) يف ءينسلا رهاوجللا و ۵۳-۵۲ ص ؛ ءرهاطلا ءرتعلا لئاضف يف ءرهاطلا تايألا ليوأأ و ۱۷۵-۱۷۴ ص ؛ ج ۲ ؛ تازجعملا و صوصنلاب ءادهلا تابثا و ۴۹۷ ص ؛ (ىسدق شيذح تايلك) ءيسدقلا شيذحألا و ۱۷۵ ص ؛ ج ۱۱ و ۱۶۵ ص ؛ ج ۱۱ ؛ (توريب - ط) راونألا راجب و ۱۸۶ ص ؛ ج ۱ ؛ نأرقلا ريسفت يف ناهربلا و (۶-۵ ص ؛ ج ۲۷ و ۳۲۵ ص ؛ ج ۲۶ و ۲۷۳ ص ؛ ج ۲۶ و ۳۶۲ ص ؛ ج ۱۶

مالسلا امهيلع ءاوح و مدآ ترضح هب باطخ امكتقلخ ام مهالول (۱۳)

و يلع و دمحم مسا ادجوف امهسوعر اعفر يف شرع قاس يلى امكسوعر اعفرا هللاج لج هللا لاقف «لج راجللا رون نم رونب شرعلا قاس يلع ءبوتكم ص مهءعب ءمئألا و نيسحللا و نيسحللا و ءمطاف هللا لاقف كيدل مهفرشأام و كيلى مهبحأام و كيلى ءلزنملا هءه لهأ مركأام انبر اي ال لاقف هللاج ؛ صنلا ؛ رابخألا يناعم) «يرس يلى ءيئانم و يملى ءنخ ءالؤه **امكتقلخ ام مه ال ول** هللاج لج ءادهلا تابثا و ۵۰۱ ص ؛ (ىسدق شيذح تايلك) ءيسدقلا شيذحألا يف ءينسلا رهاوجللا و ۱۱۰-۱۰۸ ص

راحب و 499 ص ؛ 4 ج و 184 ص ؛ 1 ج ؛ نأرقلا ريسفت يف ناهربلا و 63 ص ؛ 2 ج ؛ تازج عملا و صوص نلاب و 310 ص ؛ 4 ج و 12 ص ؛ 2 ج ؛ نيلقثلا رون ريسفت و 321 ص ؛ 26 ج و 173 ص ؛ 11 ج ؛ (توريب - ط) راونألا ص صق يف ني بملا رونلا و 451 ص ؛ 10 ج و 59 ص ؛ 5 ج ؛ بئارغلا رحب و قئاقدلا زنك ريسفت (41 ص ؛ (يرئازجل) نيلسرمللا و ءاي بنألا

ءامساللا هذه الول تياور :مشش هتسد

هـ ين بم ءامس تقلخ ام ءامساللا هذه الول (4)

ابوتكم مهذالوا ءامسا و نيسحلا و نسحلا و ءمطاف يتنبا و يلع مسرا و يم سرا ي ارامل ع مدآي بنأ **ال ول مدآ اي** لاقف ينم كيلع مركأ وه اقلخ تقلخ له يديس و يهل لاق رونلاب شرعلا قاس يلع **السر م اي بن ال و ابرقم الكم ال و ءي حدم اضرأ ال و ءي بن بم ءامس تقلخ ام ءامساللا هذه** ينمه و 82-84 ص ؛ 1 ج ؛ (ءميدقلا - ط) نيظعتملا ءريصب و نيظعاولا ءصور) **مدآ اي كتقلخ ال و** لئاضف يف ءضورلا و 128 ص ؛ (يمقلا ناذاش نبال) لئاضفلا و 98-101 ص ؛ يربكلا ءيادهلا :روط (ط - راونألا راحب و 111 ص ؛ (يمقلا ناذاش نبال) مالسلا مهيلع بلاط يبنأ نيلع ني نمؤملا ريمأ (توريب - 22-23 ص ؛ 35 ج ؛ (توريب

تياور رد لجال ريبعت :مشفه هتسد

م كلجال ال...هـ ين بم ءامس تقلخ ام (5)

اي: ءكئالملا ليلاعت و نباحبس لاق: «تسا بلطم نيا رگيد دهاوش زاءاسك فيرش ثيدح نومضم كلل ال و ،يرسي رمق ال و ،ءي حدم اضرأ ال و ،ءي بن بم ءامس تقلخ ام ،يتاوامس ناكس و يتكئالم نكسم همتت :نينچمه و 298-299 ص ؛ رابخال رغ) «ءاسكلا تحت نيذلا ءسمخلا لجال ال ،يرجي و رابخال و تايال نمل اوخال او فراعملا و مولعلا ملاوع و 155-156 ص ؛ دالوالا و ءبحال دقف دنع داؤفلا (933-934 ص ؛ سءمطاف-2-مسق-11 ج ؛ داوجلا ممالا يلا ءاسنلا ءديس كرذتسم) لاوقال

تقلخ ام قلخ تءدببا مكلجا نم (6)

كيبص و ني نمؤملا ريمأ بلاط يبنأ نيلع قيذصلا كدعب نم مئ: «مالسلا هيلع رقاب امام تياور رد ءادهلا ءالؤه مئ ،يدهلا رانم و ،يئاي لولأ رون و ،يقثولا ءورعلا هتلعج و ،كترصن و كتديأ هب يئامسا و يتاملك و يئابح و يقلخ راخي مئ نأف ،**تقلخ ام قلخ تءدببا مكلجا نم** ،نودت هملا لاوخال يف راربالا ءيلح) «يقلخ نيب و ينيب اميف يتجج و ،يربكالل يئايآ و ،يبابسا و ،ينسحلا (20-17 ص ؛ 25 ج ؛ (توريب - ط) راونألا راحب و 13-17 ص ؛ 1 ج ؛ مالسلا مهيلع راهطاللا هلا و دمحم

نايعيش هب باطخ مكالول هب ردصتم تياور :مئشه هتسد

نيا نياپ رد .دراد يهجوت لباق نومضم تارف ريسفت تياور ،هدش لقن تياور ءومجم ناي رد هدمآ ،تسا هدش زاغأ مكحاور و مكحري بحال ينا هللاو ريبعت اب و نايعيش هب باطخ هك تياور **ام مكالول هللا و ءاروح تقلخ ام مكالول هللا و ءنجالا تفرخ ام مكالول هللا و** :تسا ابح دشأ هلل هللا و **نيع ترق ام مكالول هللا و ءبح تتبن ام مكالول هللا و ءرطق تلزن هللا محر ام مكالول هللا و** هتعاطب لمعلا و داهتجالا و عرولاب كلذ يلع انونيعأف ينم مكل (110 ص ؛ 27 ج و 549-551 ص ؛ يفوكلا تارف ريسفت) «ءميهب تءتر ال و اللفط

يحيولت تللالد اب يئايور :مهن هتسد

ثيغلا لزن ي مكب و متخي مكب و هللا حتف مكب (7)

نیا دهاوش زا تسا هدش دراو نیموضوعم تارایز زا یرایسب و هریبک معماج تارایز رد هک نومضم نیا رون متنأ و مکردق فصولا نم و مکهنک حدملا نم غلبأ ال و مکءانث یصحأ ال یلاوم :تسا بلطم کسمی مکب و *ثیغلا لزنی مکب و متخی مکب و هللا حتف مکب رابجلل جج و راربالا عاده و رایخأ ال ج2 ؛ هیقفلارضحی ال نم)رضللا فشکی و مهلا سفنی مکب و هنذباب ال رضلأا یلع عقت نأ ءامسلا (...و 272-276 ص ؛ ج2 ؛ مالسلا هیلع اضرلا رابخأ نویع و 615 ص ؛

و» :«دن تقلخی ئاغ تلعل نیموضوعم تارضح هک دیامرف یم هررقف نیا نییبت رد هر دلاو یسلجم مهئادب (وأ) **تاذلاب نودوصقملا مهأل ، یریثکلا رابخأ ال یف درو امک** «ثیغلا لزنی مکب (493 ص ؛ ج5 ؛ (همیدقلا - ط) ؛ هیقفلارضحی ال نم حرش یف نیقتملا ءضور) «ارتاوتم اضیأ یور امک

8) راجشال ترمثا انب :

و رامثلا تعنیأ و راجشأ ال ترمثا انب :«تسا هدمآ مالسلا هیلع قداص ماما زا فیرش یفاک رد **ول و هللا دبع ان تدابعب و ضرأ ال بشع تبنی و ءامسلا ثیغ لزنی انب و راهنأ ال ترج** (144 ص ؛ ج1 ؛ (همالسال - ط) یفاکلا) «هللا دبع ام نحن ال

ملعلا قلخی یف ءیغلا ذل "راجشأ ال ترمثا انب " :«دن یامرف یم تیاور نیا لید یسلجم همالع ال و ، مهنم ال اهنم لمکلا یثأتی ال و ، رابخأ ال و تیاوالا هیلع تلد امک ءدابعلا و ءفرعملا **مامال دقف دنع لتخی اذل و ، ملعلا ماظن ببس مهف** ، مهب ال قلخل رئاس نم نایثأتی لآ رابخأ حرش یف لوقعلا ءآرم) «کالفال تقلخی امل کالول :هناحبس لاق دق و ءیغلا ءافتنال (117 ص ؛ ج2 ؛ لوسرلا

9) یحرلا تراد مهیلع :

نم مزعلا اولوا مه و ءسمخ نیلسرمللا و نییبئالا ءداس :«دن یامرف یم مالسلا هیلع قداص ماما (175 ص ؛ ج1 ؛ (همالسال - ط) یفاکلا) «یحرلا تراد مهیلع و لسرلا

وأ :« بلطم نیا زا تسا ترابع مود هجو هک دن یامرف یم هجو ود هررقف نیا حیضوت رد هر ضیف موحرم **امل مهالول و مهراثأ ماود و ءایبنأ ال دوجوب مودت و رودت اهنأف** ، کالفال نع یحرلاب ینک امل کالول :هلآ و هیلع هللا یلص انیبن قح یف یسدقلا ثیدحلا یف درو امک **تیقب امل و تراد** هجو ناوئع هب ار هجو نیا لوقعلا ءآرم رد زنی یسلجم همالع (71-72 ص ؛ ج2 ؛ یفاوالا) «کالفال تقلخی «286 ص ؛ ج2 ، لوسرلا لآ رابخأ حرش یف لوقعلا ءآرم :«دننک یم رکذ موس

تارضح تقلخی تیاور زا . دراد دوجو اعدم نیا اب تقفاوم رد یددعتم دهاوش ، هدش رکذ دراوم رب هوالع رب دوجس هب هکئالم رما و رشب تقلخی رب اه نأ تقلخی تقبس و اه نأ یراونا تقلخی و نیموضوعم ... و مدآ ترضح

نم ص هروهظ و هرون ءدب و قاثیملا یف هل یرج ام و هقلخی ءدب باب : هب دینک معجارم هنیمز نیا رد نم مهنأ و ع مهتنیظ و مهراونا و مهراورا و دب باب و (2 ص ؛ ج15 ؛ (توریب - ط) راونا راجب) ع مدآ ندل مهیلع هللا تاوولص هتیب لهأ و یبنللا لصف باب و (1 ص ؛ ج25 ؛ (توریب - ط) راونا راجب) دحاو رون (335 ص ؛ ج26 ؛ (توریب - ط) راونا راجب) مهتیبالوب مهتداهش و ءکئالملا یلع

دبع ام انالول و « و (290 ص ؛ (قودصلل) دیحوتلا) «هللا فرع ام نحن ال ول» ریظن یترابع زا تیدوبع و تفرعم ندوب تیاغ هب تیانع اب هصاخ (193 ص ؛ ج1 ؛ (همالسال - ط) یفاکلا) «هللا رافسأ راطخأ نم نامألا) «**اهلهأب ءنیفسلا تراس ام انالول**» نومضم روط نیه و ملع تقلخی **تفرش له** و «ترابع و مالسلا هیلع حون ترضح هنیفس یرجام لقن رد (118-119 ص ؛ نامزألا و ؛ ج26 ؛ (توریب - ط) راونا راجب) «**امهتیبالول اهلوبق و یلع و دمحمل اهبحب ال ءکئالملا** ؛ (یمقل ناداش نبال) لئاضفلا) «**هتعیش و یلع ءکئالملا تحبس ام عیمحف**» و (338-339 ص

ت. ساسار و ريسم نيمه رد (54ص)

ديامرف هعجارم ۲ هرامش تسويپ هب هدش ركذ دراوم يلى صفت هدهاشم يارب

فئاطلاب فيقث يلى دمغف ناك ام دشأ ص هللا لوسر يلى عالبلل دتشا بللاط وبأ يفوت املف [4] بيبح و ورمع نب ليلاي دبغ ةوخ| مه و ذئموي فيقث ةداس مه مهنم رفن ةثالث دجوف هووي نأ عاج لاقف هموق هنم كهتنا ام و عالبلل مهيلل اكش و هسفن مهيلل ضرعف ورمع نب دوعسم و ورمع نب كريغ لسري نأ هللا يلى زجع أ رخآلا لاق و طق ءيشب كثعب هللا ناك نإ ةبعكلا راتسأ قرسأ مه دحأ نم افرش مطعأ تنأل هللا لوسر تنك نئل هللا و ادبأ اذه كسلجم دعب كملكأ ال هللا و رخآلا لاق و يذلا مه موق يف اوشفأ و هب اوعزهت و كملكأ نأ نم رش تنأل هللا يلى بذكث تنك نئل و كملكأ نأ و هيلجر عفري ال ناك مه يفص نيبل هللا لوسر رم املف هقيرط يلى ني فص هل اودعقف هب هوعجار هالجر و مهنم صلخف هيلجر اومداً تحت [اهودعأ] اهوداع اوناك دق و ةراجحلاب امهوخضر ال امهوضي ال امد ناليس ت

(53ص ؛ صنلا ؛ (ةميدقلا - ط) يدلا مالعأب يرولا مالعإ)

ترتغ و نأرق هك- لقت و د نيا هب ام هچ ره «: ديامرف يم هنيمز نيا رد تجهب هللا تيا موحرم [5]» «مىلصاو [عقاو رد و] ، ميرتكي دزن نامتقلخ فده هب ؛ ميرتكي دزن ادخ هب ، ميتسه كى دزن - دشاب زا ييامنور مسارم ؛ ۱۳۸۰ لاس - ريغ دىع زور رد هرسردق تجهب هللاتيا ترضح تانايب زا ياهديزگ (مالسللا هلىل همومصعم ترضح مرح رهطم حىرض

نع ، هئابآ نع ، مالسللا هلىل قداصلال نع ، يفعجال رباح نع ؛ ةمطافلا صئاصخ باتك نع - 24/275 [6] تقلخ ام كالول : لاق يلاع تو هباحبس ةنأ ةللل نع ملسو هلاو هلىل هللا يلىل ةللل لوسر (273 : ص 1 ، ج ، ةرطقلا) . امك تقلخ ام ةمطاف الولو ، كتقلخ املىل يلىل الولو كالفألا

يدنرملا لضافلل نيرونلا عمجم باتك «: تسا هدمآ تياور نيا دروم رد راجبلا ةنىفس كردتسم رد ديحولل هركذ امك ؛ كتقلخ املىل يلىل الول و ، كالفألا تقلخ ام كالول ؛ يسدقلا ثيدحلا يفو : لاق ءايض يف و . كتقلخ املىل يلىل الول و ، كالفألا تقلخ ام كالول ؛ فراعمال رحب يف يور و . يناهبهبلا الول و : ةرقف ةدايزب رهاوجل بحاص نسح دمحم خيشلل يي مالا دجال نسحلا يبا خيشلل نيملعلا ثيدحلا كلذ يف رخا ةياور : «لضف» يف يتاي و . يدنرملا باتك نم هوح و . امك تقلخ ام ةمطاف يلىل الول و ؛ ضعب دازو ، كالفألا تقلخ ام كالول ؛ هلا و هلىل ةللل يلىل يبنلل ابطامخ يسدقلا (243-242 ص ، 8 ج ، راجبلا ةنىفس كردتسم) . «امك تقلخ ام ةمطاف الول و ؛ ضعب دازو ، كتقلخ ام

نبا بانج يلائلل فشك رد ار تياور نيا دنس ندرک ادبپ يارجام زين ةمصاعلا ةنج باتك بحاص ، ناهفصا يىوقرج يئابطاطب يناهجرىم نسح رصاق دنراگن «: دنك يم لقن هنوگ نيا ، يلىل سدنرع نتفرگ يارب قافتا بسحرب ، مدوب فرشم فرشا فجن رد هك ينامز : ديوك - همئارج نع هللا يف - راصنا يف نيغلا راصبا باتك فلؤم ، يوامس دمحم خيش ، ماقم دلخ ، همالعللا ءلىضف زا يباتك رد هك يلىل يباتك هب ناشيا هناع باتك رد مدش فرشم ناشيا تمدخ هب ، مالسللا هلىل نيسحلا فيلأت ، يلائلل فشك باتك : دنومرف ، مديسرپ باتك نأ مان زا مدرک يم هاگن دنتشاد لباقم رد هعيش گرزب ياملىل زا يكى هك تسا يلىل سدنرعلال نب باهولادبع نب حلاص خيش ليلج ملع ، هحفص دص يس بيرق ، درز ذغاك ، يريزوعطق هب دوبيباتك . دنداد نم هب ار باتك و مدوب مهن نرق ، دوب هدش هتشون ينوات دمحا خيش طخ هب و

زا يدودعم نابز زا زركم هك مدرک دروخر بيشيدح هب مدوب نأ نيوانع ندى لوغشم هك نيا نمض رد دنس زا نيثدحم زا يضعب زا و مدرک صحت دنچ ره و ، مدوب هدىنش لسرم روط هب لصف لها ناگرزب

رد مدید . دنتسن ناد یم یلعج ثیداحا زا مه یضعب و دندرک یم یعالطایب راهطا ، مدرک یم شسرپ نآ هزاجا بسک نآ زا یرادرب هخسن یارب یوامس موحرم زا هومن لقن دنسم روط هب ار شیدح ، نآ

نوچ . متشون ار شیدح سلجم نامه رد یلاح شوخ تیاهن اب سپ دندومرفن هقیاضم مه ناشیا ، مدوم چرد باتک نیارد هک مدیدیضتقم ، دوب - اهیلعلال مالس - ارهز همطاف همطمعم یب یب تلخیصف رد . هیوار یلع دهعلال و میامن

ن ب میهاربإ خیشلا نع یور ۀنإ ، سدنرعلا ن ب باهولا دبع ن ب حلصل یلائللا فشک باتک یف نیرخیشلا نع ، یّللحلا دهف ن ب دمخأ خیشلا نع ، یّرائجلا لاله ن ب یّیلع خیشلا نع ، قارذلا نسحلا هقرطب ، دیهشلا یّکم ن ب دمحم هلال دبع یبأ خیشلا نع ، یّرائجلا نزاحلا نسحلا ن ب یّیلع نیدلای دیزی ن ب رباح یلإ هقیربط ، یّمقلا هیوباب ن ب یسوم ن ب یّیلع ن ب دمحم رفعج یبأ یلإ ةلصت ملا و کرابت هلال نع ، هلا و هیلع هلال یلص هلال لوسر نع ، یّیراصنألا هلال دبع ن ب رباح نع ، یّیفعجلا مَلّۀمطاف الّوَلّ و ، یرکّالّفالّ اُتّقلّخ املّ کالّوَلّ دَمَحْأ ای ۱: لاق ۀنأ ، یلعات لای و نآ مکتک ب هلا و هیلع ۀلال یلص ۀلال لوسر انرمأ یّلال رارسنألا نم آده ۱: رباح لاق مٹ. ۱ امکتکقلخ (۳۰۲-۳۰۱ ص ، اهیلعلال مالس همطاف ترضح تالاح و تدالوخیرات رد : **مصاعلا ةنج**) «هله ۀنع

هک دنکیملقن یسک زا سدنرع نبا قیروط نآ رد «: دنا هتسن ناد یلعج ار روکذم دنس ناگرزب زا یخرب یرجه ۸۴۰ یافوتم ، سدنرع نبا هک ارچ (۶۸۴ص ۲ج ایرد زا یا هعرج) «تسا هدش دلوتم وا زا دعب اهتدم تانجلا تاضور) ۹۲۰ ای ۹۰۸ لاس ات و تسایناث ققحم خیش قارذ نسح ن ب میهاربا هک یلاح رد تسا رد یفیطق نامیلنس ن ب میهاربا بانج) .تسا هدوب هندنز(26 ص ، 1ج ، تاداسلا و املعلال لواح یف بانج دوخ داتسا یارب هحور هلال سدق ریبعت زا ، یرجه ۹۲۰ لاس یادتبا رد یدابارتسا هب دوخ هزاجا (درب یم هرهب قارذ

ردص نسح دیس موحرم .تسین راکشآ ام رب سدنرع نبا تافوخیرات هک تفرگ رطن رد دیاب نکل ۸۴۰ ار وا تافوخیرات هک یسک نیلوا و دنک یم ناونع مهدزای نرق هتسجرب یارعش زا ار وا احرص خیرات اما تایلباب رد یبوقعی ، یو رصاعم .تسا اارعشلا عیلق باتک رد یوامس ،تسا هدرک ناونع ای ندوب یلعج هب عطق خیرات نیان تفرگ رطن رد اب هک دنک یم ناونع یرجه ۹۰۰ لاس دودح ار تافو لاکشا ال ب یرگید زا یکی لقن و دنرصاعم ود ره هک ارچ ؛دور یم نیب زا نآ هب یوق نظ

ای هلالاهمحر قودص خیش بانج زا لوا دیهش موحرم هنرق راهچ هلصاف هب دقن ماقم رد رگید یخرب نیب هکنآ تسا مهم هچنآ اما :.دناهدرک هراشا یفعج دیزی ن ب رباح ات هلالاهمحر قودص نیب هلصاف تسا یلاح رد نی و تسا هلصاف نرق ۴ دودح (۳۸۱ یافوتم) قودص خیش ات (۷۸۶ یافوتم) لوا دیهش خیش موحرم نیب هچ) یسک چیه ، وابتک رایسب ترهش زین و قودص خیش موحرم ترهش مغر یلع هک و تسا هدی دن وابتک رد و هدرکن تیاور ار یبلطم نینچ (تسا هلصاف لاس ۴۰۰ دودح هک دیهش ات ار صاخ یاوتم نیان اب شیدح نیان هک دسریم رطن هب نکمم ریغ یودح ات هکلب و دیعب رایسب زا یهافش لقن نیان و دشاب هدرک افکتکایهافش لقن هب اهنت و هتشونن شبتک رد خیش موحرم یهابتشا هتساوخان هک تسین دیعب اذل ،دشاب هدیسر دیهش موحرم هب ،تسین مولعم هک یقیروط **تقلخ امل کالول شیدح یسررب**).دشاب هداد خر ناشیا زا دعب دارفا زا یکی ای و دیهش موحرم بانج زا **(امکتقلخ امل ةمطاف الول و کالفال)**

نیان هب ینشورخساپ ، «ةلصت ملا هقرطب» هملک هب هجوت و دنس نتم رد تقد هک تسا یلاح رد نیان ،باحصا نیمدقتم هب ندیسر ریسم رد هک دننادیم دنتسه انشآ تازاجا اب هک یناسک .تسا دقن هب)دناهدرک لقن ار باحصا نیمدقتم تیاور و ببتک ددعتم قرط اب هک دنتسه یناگرزب و االج امام هب دنس ندیسر ریسم رد فلتمخ یاه هاگتسیا هب ار ناراوگرزب نیان ناوتیم رگید یریبعت ناشیا ریسم زا نیرخاتم دانسا عون هک تسا لوا دیهش ناگرزب نیان زا یکی (درک یفرعم موضعم دیس ای قودص بانج ات ناشیا زا نیوار و میا هدناسر ناشیا هب ار دنس یتقو نیاربانب .درذگیم

مىنىكىم افتككا ةلصتملا هقرطب ترابع لقن و ناشىا ركذ هب ،تسا نشور نارگىد و ىضترم

لقن هزاجا ماقم رد و يعبعج نسح نب يلع خىش هب امهر ىئاهب خىش دج هزاجا رد هنومن ناووعهب ؛تسا هدش افتككا لوا دىهش ات دنس لقن هب هىداجس هفىحص

مامإلا خيشلا دلو يلع مساقلا يبا نيدلا ءاهب ليلجلا خيشلا نع ةزاجإلا قح ب هل اضيأ اهتيور و روكذملا هدلاو نع **يكم نب دمحم نيدلا سمش** هللا دبع يبا نيدهتجملا متاخ ققحملا ملاعلا لهأ هإنف بحأ و ءاش نمل كلذ وريلف افنآ روكذملا **مامإلا ىلا لصتملا ةقيرطب** هرس هللا سدق (213ص ؛ 104ج ؛ (توريب - ط) راونألا راجب)،الحم و انأش مطعأ و ىلعأ و كلذل

هدش ركذ قرط نىا زىكى ناشىا ثىدج نىعبررا رد هنومن ناووعهب ؛تسا نشور لوا دىهش قىرط اما ؛تسا

رشرع عبارلا ثىدحلا

دهازلا مامإلا ديسلا روفغملا ديعسلا نع هدلاو نع ،اضىأ نيدلا رخف مامإلا خيشلا هب ينربخأ ام ؛ينسحلا يولعلا سواطلا نب رفجعج نب ىسوم نب دمحم لئاضفلا يبا نيدلا لامج رحبتملا ملاعلا ديشر هيقفلا انربخأ:لاق ،ينيسحلا ةرهز نب هللا دبع نب دمحم نيدلا ييحم ديسلا انربخأ:لاق يعادلا لصفلا يبا ليلجلا ديسلا نع يناردنزاملا بوشآرهش نب يلع نب دمحم رفجعج وبأ نيدلا رفجعج يبا خيشلا نع ،[يرقملا راجلا دبع ديفملا خيشلا نع] يورسلا ينيسحلا يلع نب نع ،هيوباب نب رفجعج يبا خيشلا نع يرئاضغلاهلا دبع نب ينيسحلا هللا دبع يبا نع يسوطللا دمحم نب دمحم رفجعج يبا ليلجلا خيشلا نع يمقلا هللا دبع نب دعس مساقلا يبا خيشلا نع هدلاو نع يدزألا بويا نب ةلاصف ةقثلا نع ،يزاوهألا ديعس نب ينيسحلا نع يمقلا يرعشألا ىسيع نب نع ،يلذهلا ىسوم نب دمحم ينثدح:لاق ،بانلاب فورعملا يساورلا داي زنب نامثع نب دامح ةقثلا نع لآسى يفقثلا هلا و هيلع هللا ىلص هللا لوسر ىتأ :لاق مالمسلا امهيلع ينيسحلا نب يلع هللا ىلص لباقأ كتالص[ىلا] تمق اذا :هلا و هيلع هللا ىلص هللا لوسر [هل] لاقف.ةالصللا نكمف تدجس اذاف ،كبلص عفرا و كيتبكر ىلع كعباصأ رشناف تعكرا اذاف كىلعبقبي كهجوب (42-43ص ؛ (لوال ديهشلل) اثىدح نوعبرألا)،كىدل رقنك رقت ال و ،ضرألا نم كتتهبج

دمحم « ترابع هب افتككا اب دروآىم دىهش زىا لقن هب دوخ باتك رد ار تىاور نىا لئاسو بحاص موحرم و 472ص ؛ 5ج ؛ ةعيشلا لئاسو) «هيوباب نبا نع هدانسإب نىعبرألا باتك يف ديهشلا يكم نب (220 ص ؛ 81ج ،(توريب - ط) راونألا راجب رد روط نىمه

نارگىد و هللاه محر قودص زىا دوجوم بىتك و مدقتم عبانم زىا كىچىه هكنىا ،تىاور نىا رد بلاج هتكن لوا دىهش ثىدح لهچ باتك تىاور نىا ردصم اهنت ،دوجوم بىتك نىام رد و دناهدركن لقن ار تىاور نىا .نتم رد روكذم داعببسا ىفان و دشابىم ةمطاف الول تىاور دننامه تهجنىازا و تسا

رد «امكتقلخ امل ةمطاف الول ثىدح»حفص هب هنىمز نىا رد تادنتسم ىلىصفت هدهاشم يارب .دىيامرف هعجارم هىكدف تىاس

هعجارم «رون هكرابم هىأ رىسفت ؛ئرد بىكوك» ىروآدرگ هلاقم هب نىنچمه هنىمز نىا رد [7] .دىيامرف

دناهداد خساپ نىنچنىا رىز لاؤس هب خساپ رد داتسا [8]

و هللا حتف مكب دن نام يتارابع اب طاب ترا رد ءاملع زا رگيد يخر ب و مود و لوا يس لجم موحرم ۴- و هنجلا و ضرالا و تاوامسلا قلخ نم ناحبس اي رانلا و هنجلا و مدا هللا قلخام انالول اي متخي مكب مه هئالا نا هكني هب دنا هومن حرطم ار يئاع تلل عووضوم تارابع نيا لاثما و دمحم لا و دمحم رانلا ت قلخ يئاع تلل ع يي انعم هچ هب و روطچ ديامرفب افطل تاقولخملا ةقلخ نم نودوصقملا اي آ؟ دوش يم عمج نودبعيل الال سنانلاو نجلال ت قلخام ي هميركي ي هيا اب روطچ بلطم نيا و دن تسه اريخ هللا مكازج . ركش تاب ؟ تسلا ت قلخ يئاع تلل ع ش دوخ دن وادخ ميئوگب تسلا حيحص

هطساو ل لعل ، دراد بتارم يياع تلل ع و ، تسلا كالفالا ت قلخ امل كالول نامه يياع تلل ع زا دوصقم ۴- ، تاذاقم لصا ليلو ، ميراد مه تاياغلا ةياع و للعللا ةلعل ، ميراد مه ةيلك و ةيئزج ل لعل ، ميراد مه ةيئاع هفيرش هيا اما و . تسلا لاجم هكني هن ، تسين حرطم وا يارب ريغ اساسا نوچ ، دشاب ةياع درادن انعم مه نم ديرا ام ، دهديم حيصوت هيا هلابند سپ ، عم تجم تياع اي و ، تسلا صاخشا ةياع هك ، نودبعيل الال ، ناهاشداپ لثم دينكن نامگ ينعي ، نيتملا ةوقلا و ذقازرلا وه هللا نا نومعطى نا ديرا ام و قزر نم ادخ ! تسلا ليطعت دنشابن ديبع رگا هاشداپ راهان و ادغ ، دهد ماجنا ديبع طسوت ار شياهاراك دياب ادخ نودب يگدنب ، نوفرعيل يا : هدمآ لابلاب ام يلل ع تياور رد و ، رگراک هن ، تسلا هتساوخ يگدنب ديس ترضح شيامرف دوشيم هنرگ و ، دهاوخيم ن تفرعم تفرشيپ نودب و تفرعم هئاوتشپ دوصقم هكني ربان ب و ، نوناي دل اللق لابلاب اوصحم اذا مه تنسللا يلل ع قعل : مالسللا هيلل ع ءادشلا هدرهچ رد هجرد نيا اهنت و اهنت سپ ، دشاب قئال خ عمج رد يگدنب هجرد نيرتالاب لوصح ، نودبعيل زا . نودبعيل تاياغلا ةياع دوشيم اهنا تيدوبع و تدابع و ، دباييم ققحت مالسللا مهيلل ع موصعم

دهاشم ءاسك فيرش شيدح رد ناوت يم لماك تروص هب ار راتشون نيا زا شخب نيا ياوتحم [9] بانج يتح هك يا هنوگ هب نا رد هبيط هسمخ هاگياج و نيمز و اه نامسا ت قلخ تياع هب هراشا . درك هك هعيش يارب ريسم نايب و دشاب نانآ هرمر ردا تنك يم نيمز هب طوبه ياضاقت زين ليئربج . اسك يارجام دادتما و تسلا ت قلخ تياع هب وا لوصو قيرط هبيط هسمخ تارضح لبح هب كسمت

دييامرف هعجارم هيكدف تياس رد ءاسك فيرش شيدح هحفص هب نا دنس و فيرش شيدح هنيمز رد

ق هكرا بام هروس ريسفت ۱۳۹۱ / ۱۲ / ۱۶ خيرات هسلج رد هدش هدافا [10]